

Ledamöter och ersättare

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDENS ARBETSUTSKOTT**Tid** onsdag 28 maj 2025 kl. 08:15**Plats** Luleå kommun servicecenter, lokal Präskragen

Upprop

Val av justerare

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Punkt	Rubrik	Ärendenr	Sida
1	Upphandling avseende Måltidsproduktion och servering 2025	2025/152	2 - 3
2	Remiss avseende Skärpta villkor för friskolesektorn (SOU 2025:37)	2025/153	4 - 15
3	Remiss av promemorian Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9)	2025/138	16 - 23
4	Tematisk kvalitetsgranskning Engelskspråkig undervisning - Luleå International school (LIS)	2024/370	24 - 50
5	Regelbunden tillsyn av Bergnäsets AIK pedagogiska omsorg	2024/489	51 - 58
6	Riktad tillsyn av Kvarnå förskola	2025/160	59 - 63
7	Redovisning av ärenden angående skolplikt och rätt till utbildning	2025/180	64 - 68
8	Nämndinitiativ (L) om positiv uppmuntran	2025/184	69 - 73

Förslag till beslut gällande upphandling Måltidsproduktion och servering 2025

Ärendenr 2025/79-2.5.1.1

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

1. Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott beslutar att Luleå kommun ska anta den leverantör som uppfyller alla kvalificerings- samt obligatoriska krav och har lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utifrån grunden pris angivet av **XXX**.
2. Arbetsmarknads- och utbildningsdirektören ges i uppdrag att underteckna kontrakt efter tiden för avtalsspärr enligt 20 kap. 1 § LOU har löpt ut.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Upphandlingen omfattar skollunch till elever som går på Kråkbergsskolan i Södra Sunderbyn.

Kontrakt kommer att tilldelas den leverantör vars anbud är ekonomisk mest fördelaktigt utifrån pris.

Antal anbud: **X** st

Avtalsvärde är uppskattat till ca 20 000 000 kr

Avtaltid + eventuella förlängningar: Från och med 2025-08-01 till och med 2029-07-31, med möjlighet till förlängning på upp till 48 månader.

Beskrivning av ärendet

Upphandlingen omfattar skolmåltider till 200-240 elever på Kråkbergsskolan i Södra Sunderbyn under årets skoldagar. Leverantören ska tillhandahålla både lokal, måltidsproduktion och servering. Majoriteten av måltiderna ska tillagas och serveras i leverantörens lokaler. Vid utvalda tillfällen ska skollunch kunna serveras som så kallad utflyktsmat.

Krav kring jämställdhet och jämlikhet har ställts och anbudsgivarna har fått beskriva hur de planerar att arbeta för att bemöta elever och pedagoger på ett jämlikt och serviceinriktat sätt i anbudet.

Dialog

I upphandlingen har representanter från barn- och utbildningsförvaltningen deltagit.

Krav har ställts i upphandlingen kring elevernas delaktighet vid utformning av menyer under avtalstiden.

Beslutsunderlag

- Öppningsprotokoll
- Upphandlingsprotokoll

Josefine Engström-Hallin
Upphandlare

Beslutet skickas till

Kommunstyrelseförvaltningen, Inköp och upphandlingskontoret

Remissvar avseende Skärpta villkor för friskolesektorn (SOU 2025:37)

Ärendenr 2025/153-1.3.1.5

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anta remissvar i enlighet med bilaga och avge som Luleå kommuns svar till Utbildningsdepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Regeringskansliet har remitterat betänkandet SOU 2025:37 Skärpta villkor för friskolesektorn. Utredningen föreslår skärpta villkor för friskolesektorn med främst betoning på vinstutdelningsbegränsning och i vissa fall som vid nyetablering, ägarbyte samt vid uppkomna brister, ett så kallat värdeöverföringsförbud. Vidare vill utredarna att det ska bli mer likvärdigt och tydligare i skollagen vid bedömning av den fristående huvudmannens ekonomiska förutsättningar att bedriva skolverksamhet. Skolinspektionen och kommuner (som är tillsynsmyndighet för kommunens förskola och pedagogiska omsorg) behöver få bättre förutsättningar att bedriva likvärdig tillsyn.

Genom ett utökat krav på särredovisning av enskilda skolenheter, ges ökade möjligheter att kunna följa offentliga medlens användning. Idag är det svårt att följa hur skolpeng och statsbidrag används i enskilda skolenheter och den fristående huvudmannen kan enkelt flytta resurser inom bolagskoncernen. Krav på särredovisning gäller dock endast den fristående verksamheten.

De fristående enheter som missköter sig, exempelvis genom att inte följa värdeöverföringsförbudet eller krav på särredovisningen, eller inte rapportera in ägar- och ledningsförändringar i tid, inte rapportera in nedläggningar i tid, inte rapportera in årsredovisningar i tid, kan dömas till sanktionsavgifter. Därutöver ges utökade möjligheter för kommunen att kräva återbetalning av skolpeng vid vissa situationer, som vid brott eller felaktiga utbetalningar.

Luleå kommun ser generellt positivt på delbetänkandet i sin helhet då syftet är att skydda elever och samhälle från kortsiktiga som oseriösa aktörer i den fristående skolsektorn. De föreslagna regelverksförändringarna, som bland annat innebär att fristående huvudmän tvingas särredovisa sina skolenheter, ökar transparensen och möjliggör för tillsynsmyndigheterna att kunna följa upp offentliga medel på ett enklare sätt. Det föreslagna värdeöverföringsförbudet, kopplat till vissa situationer, som exempelvis vid

nyetablering, ägarbyte eller kvalitetsbrister, skapar incitament för långsiktighet och ökad kvalitet.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens föreslår barn- och utbildningsnämnden besluta att remissvar lämnas i enlighet med bilaga.

Beslutsunderlag

- Betänkande SOU 2025:37 – Skärpta villkor för friskolesektorn
- Svar på remiss angående betänkandet SOU 2025:37 – Skärpta villkor för friskolesektorn
- Missiv avseende remiss SOU 2025:37 – Skärpta villkor för friskolesektorn, BUF Hid: 2025.565

Andreas Skarvö
Ekonom/Controller

Beslutet skickas till

Utbildningsdepartementet

Svar på remiss avseende Delbetänkande av Utredning om vinst i skolan (SOU 2025:37)

Utbildningsdepartementets diarienummer U2025/01015

Kommunens ställningstagande

Luleå kommun ser generellt positivt på delbetänkandet i sin helhet då syftet är att skydda elever och samhälle från kortsiktiga som oseriösa aktörer i den fristående skolsektorn. De föreslagna regelverksförändringarna, som bland annat innebär att fristående huvudmän tvingas särredovisa sina skolenheter, ökar transparensen och möjliggör för tillsynsmyndigheterna att kunna följa upp offentliga medel på ett enklare sätt. Det föreslagna värdeöverföringsförbudet, kopplat till vissa situationer, som exempelvis vid nyetablering, ägarbyte eller kvalitetsbrister, skapar incitament för långsiktighet och ökad kvalitet.

Sammanfattning

Utredarna föreslår skärpta villkor för friskolesektorn med främst betoning på vinstutdelningsbegränsning och i vissa fall som vid nyetablering, ägarbyte samt vid uppkomna brister, ett så kallat värdeöverföringsförbud. Vidare vill utredarna att det ska bli mer likvärdigt och tydligare i skollagen vid bedömning av den fristående huvudmannens ekonomiska förutsättningar att bedriva skolverksamhet. Skolinspektionen och kommuner (som är tillsynsmyndighet för kommunens förskola och pedagogiska omsorg) behöver få bättre förutsättningar att bedriva likvärdig tillsyn.

Genom ett utökat krav på särredovisning av enskilda skolenheter, ges ökade möjligheter att kunna följa offentliga medlens användning. Idag är det svårt att följa hur skolpeng och statsbidrag används i enskilda skolenheter och den fristående huvudmannen kan enkelt flytta resurser inom bolagskoncernen. Krav på särredovisning gäller dock endast den fristående verksamheten.

De fristående enheter som missköter sig, exempelvis genom att inte följa värdeöverföringsförbudet eller krav på särredovisningen, eller inte rapportera in ägar- och ledningsförändringar i tid, inte rapportera in nedläggningar i tid, inte rapportera in årsredovisningar i tid, kan dömas till sanktionsavgifter. Därutöver ges utökade möjligheter för kommunen att kräva återbetalning av skolpeng vid vissa situationer, som vid brott eller felaktiga utbetalningar.

I utredningen påtalas också svårigheten kring att bedöma likvärdigheten i förslagen. Genom att fristående enheter återfinns i alla verksamheter, även i förskola och pedagogisk omsorg där kommunen själva är tillsynsmyndighet,

försvåras insynen i alla processer. Det unika i kontexten är att kommuner både är huvudman, tillståndsgivare, utövar tillsyn och betalar ut skolpeng till kommunens fristående förskolor. Likvärdighetsproblemet har sitt ursprung i att kommuner, men även mindre fristående enheter, har olika resurser till att möta upp utökade krav, kommuner gör också olika bedömningar och tillsynen skiljer sig åt.

Luleå kommun lämnar följande synpunkter, *kursiv stil*.

Luleå kommuns ställningstagande

I utredningen lämnas förslag om värdeöverföringsförbud vid nyetablering (första 5 åren) eller ägarbyte (första 5 åren). Med ägarbyte avses förändring av det bestämmande inflytandet över en enskild huvudman.

Luleå kommun: Anser att förslaget är bra då det främjar långsiktighet, som i sin tur är bra för elever och samhället. Det är fullt rimligt att skolverksamheten primärt byggs upp i grunden och att därmed allt fokus som kapital riktas mot elevernas behov.

Krav på införande av särredovisning av skolenheter.

Luleå kommun: Anser att förslaget är bra då det ökar transparensen i hur offentliga medel används i den fristående sektorn. Idag är det svårt att följa hur skolpengen och statsbidragen används och den fristående huvudmannen kan utan vidare flytta resurser inom skolkoncernen. Precis som utredningen påtalar krävs en särredovisning av dess skolenheter ifall ett värdeöverföringsförbud ska vara möjligt att införa. Förslaget gäller endast fristående verksamhet.

I dag är det möjligt att göra värdeöverföringar, som till exempel utdelningar, även när en verksamhet uppvisar brister. Utredningen föreslår därför en bestämmelse om att tillsynsmyndigheten får förena ett föreläggande med värdeöverföringsförbud i 2 år.

Luleå kommun: Anser att förslaget är bra, fristående enheter med kvalitetsbrister ska rimligtvis inte kunna föra ut kapital från bolaget. Samtidigt behöver kommuner, som utövar tillsyn mot kommunens förskolor och pedagogiska omsorger, få rätt förutsättningar och verktyg i sitt arbete. Om flera myndigheter ska samverka uppstår utmaningar som ansvarsbegränsningar och ledtider kan bli långa.

Utredarna anser att det behöver bli tydligare i skollagen vilka omständigheter som myndigheterna ska ta hänsyn till vid bedömningen av enskilda huvudmäns ekonomiska förutsättningar, både i tillståndsprövningen och i tillsynen.

Luleå kommun: Anser att förslaget är bra. Redan idag finns vissa oklarheter över vilka ekonomiska förutsättningar som ska krävas för den fristående verksamheten,

exempelvis vilken soliditetsmått eller annat resultatmått som är tillräcklig för att inte kommunen ska göra en anmärkning.

Utredarna anser att information om skolnedläggningar ska lämnas i så god tid att det ger såväl kommuner som elever och vårdnadshavare möjligheter att planera och vidta åtgärder inför den kommande nedläggningen.

Luleå kommun: Anser att förslaget är bra. Att koppla olika tidsaspekter kring krav skapar också mer administration och kontroll. Det är inte omöjligt att vissa kommuner behöver bygga upp ett mer omfattande kontrollsystem.

Utredarna föreslår att det i skollagen införs en skyldighet för enskilda huvudmän att i vissa fall återbetala kommunalt bidrag (skolpeng) för förskola, grundskola, gymnasieskola och fristående fritidshem, samt en rätt för kommuner att återkräva dessa bidrag.

Luleå kommun: Anser att förslaget är bra, dock sker detta redan idag i viss utsträckning. Genom att kommunen betalar ut grundbelopp per elev varje månad till fristående verksamheter är det enkelt att göra avdrag (indirekt återbetalning) i kommande utbetalning. Det är värt att påtala vikten av transparens och tydlighet, kommunens kommunikation med fristående skola ska vara saklig och professionell, då ökar sannolikheten för ömsesidighet. En återbetalning av medel som använts vid brott eller om friskolan inte fullföljt sina åtaganden kring tilläggsbeloppet torde vara en självklarhet.

Utredarna bedömer att införande av sanktionsavgifter kan leda till ökad regelefterlevnad och effektivisera tillsynen. En sanktionsavgift (10 000-10 000 000) ska kunna tas ut av tillsynsmyndigheter när den fristående huvudmannen gör överträdelse mot värdeöverföringsförbudet, eller om huvudmannen inte lämnar in årsredovisning, rapporterar ägarförändringar eller inte särredovisar enheterna i tid.

Luleå kommun: Anser att sanktionsavgifter är bra eftersom det skapar incitament för fristående enheter att rapportera in i tid och bättre följa regelverken. Ökade sanktionsavgifter innebär ökad risk för fler överklagningar och därmed ökad administration.

Utredarna bedömer att huvudmannens ekonomiska ansvar för utveckling av verksamheten behöver förtydligas. Därför behöver regeringen införa villkor för vissa riktade statsbidrag med kvalitetshöjande syfte. I utredningen nämns också förslag på att villkora vissa riktade statsbidrag kopplade till värdeöverföring.

Luleå kommun: Genom att grundskolan, oavsett huvudman, allt väsentligt drivs med offentliga medel är det viktigt att resurserna också används på ett sådant sätt som lagstiftaren avser. Att villkora vissa statsbidrag och koppla dessa till värdeöverföring är fullt rimligt, exempelvis riktade statsbidrag som avsändaren menar ska användas till att förbättra verksamheten eller åtgärda kvalitetsbrister. Skollagen är samtidigt tydlig och ställer likvärdiga krav på kommunala som fristående huvudmän, därmed borde statsbidrag villkoras lika oavsett huvudman.

Utredarna föreslår ändringar som underlättar för tillsynsmyndigheterna att besluta om att stänga fristående förskolor och skolor vid brister. Det ska också bli enklare för Skolinspektionen att på kommunens bekostnad vidta de åtgärder som behövs i en kommunal skola samt besluta om verksamhetsförbud för kommunala skolor.

Luleå kommun: Anser att förslagen generellt är bra, alla skolenheter som inte kan erbjuda eleven, oavsett huvudman, den lagliga rätt till en likvärdig kvalitativ skolgång måste omedelbart åtgärda brister eller i värsta fall stängas.

Införande av tvångsförvaltning av fristående skolor.

Luleå kommun: Anser att förslaget är bra. Likvärdighet och verktyg för att säkerställa en kvalitativ skola är centralt.

Utredarna föreslår att Skolinspektionen vid tillsyn och kvalitetsgranskning får höra elever under 16 år utan vårdnadshavares samtycke och utan att vårdnadshavaren är närvarande. Barn i förskolan omfattas inte av förslaget.

Luleå kommun: Anser att förslaget kan vara bra men att det också är viktigt att säkerställa en korrekt metodik, exempelvis att respondenterna väljs ut slumpvis och att urvalet är tillräckligt stort för ökad signifikans.

Övrigt

I utredningen finns en del övriga förslag; som krav på juridisk person för enskild huvudman, krav på revisorsgranskning, krav på att lämna in årsredovisning till tillsynsmyndigheten, krav på långsiktighet i ansökan, rimligt vitesbelopp samt tillämpning av inhibition.

Luleå kommun: Anser att flera av förslagen är bra men att det samtidigt, som påtalats tidigare, ökar administrationen och komplexiteten i ärenden då flera parter ska granska och kommentera ärenden. Krav på juridisk person (ex. aktiebolag) kan som utredningen påtalar eliminera att huvudman blandar ihop privatekonomin i skolverksamheten, samtidigt syftar ett aktiebolag till att tjäna pengar till dess aktieägare. Drivkraften för vinst stärks antagligen i ett aktiebolag i relation till att exempelvis driva skolan i en förening.

Skärpt ägarprövning

I tilläggsdirektivet framgår det att utreda vidare skärpta krav vid ägarprövning i samband med ägarbyte eller annan ändring av den fristående verksamheten. Stärkt kapitalkrav, förbud mot ägare från tredjeländer, krav på ekonomiska garantier samt förslag om att garantera elevers rätt att fullfölja utbildningen nämns.

Luleå kommun: Anser att skärpt ägarprövning kan vara bra men att olika förslag också behöver vägas mot varandra för största samhällsnytta och likvärdighet. En återreglering av skolsektorn bör rimligtvis minska på incitamentet för nya fristående aktörer. Skärpta krav slår antagligen mer negativt mot mindre fristående aktörer i relation till större. Kommuner, i egenskap av tillsynsmyndighet för förskola och pedagogisk omsorg, får ytterligare administrativa krav på sig, vilket tenderar att driva kostnader.

För Luleå Kommun

Andreas Skarvö
Controller

Utbildningsdepartementet
Gymnasie- och vuxenutbildningsenheten

Skärpta villkor för friskolesektorn (SOU 2025:37)

Remissinstanser

1. Almega Utbildning
2. Barnombudsmannen
3. Bokföringsnämnden
4. Bolagsverket
5. Borås kommun
6. Botkyrka kommun
7. Brottsförebyggande rådet
8. Domstolsverket
9. Ekobrottsmyndigheten
10. Eksjö kommun
11. Elevernas riksförbund
12. Enköping kommun
13. Falu kommun
14. Fremia
15. Funktionsrätt Sverige
16. Företagarna
17. Förvaltningsrätten i Luleå
18. Förvaltningsrätten i Stockholm
19. Föräldraalliansen Sverige
20. Göteborgs kommun

21. Huddinge kommun
22. Härjedalens kommun
23. Hässleholms kommun
24. Idéburna skolors riksförbund
25. Inspektionen för strategiska produkter
26. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering
27. Institutet för näringslivsforskning
28. Justitiekanslern
29. Justitieombudsmannen
30. Kammarrätten i Jönköping
31. Karlskrona kommun
32. Klippans kommun
33. Kommerskollegium
34. Konkurrensverket
35. Laholms kommun
36. Lilla Edets kommun
37. Luleå kommun
38. Lunds universitet
39. Malmö kommun
40. Marks kommun
41. Mora kommun
42. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
43. Nätverket Unga för Tillgänglighet
44. Ovanåkers kommun
45. Piteå kommun
46. Polismyndigheten
47. Regelrådet
48. Region Jönköpings län
49. Region Stockholm
50. Region Västernorrland

51. Revisorsinspektionen
52. Riksrevisionen
53. Ronneby kommun
54. Skolväsendets överklagandenämnd
55. Specialpedagogiska skolmyndigheten
56. Statens skolinspektion
57. Statens skolverk
58. Statskontoret
59. Stockholms kommun
60. Strängnäs kommun
61. Sunne kommun
62. Svensk Utlandsundervisnings Förening, SUF
63. Svenska institutet för europapolitiska studier
64. Svenskt Näringsliv
65. Sveriges advokatsamfund
66. Sveriges elevkårer
67. Sveriges elevråd
68. Sveriges Kommuner och Regioner
69. Sveriges Lärare
70. Sveriges Skolledare
71. Söderhamns kommun
72. Tidaholms kommun
73. Tingsryds kommun
74. Totalförsvarets forskningsinstitut
75. Trelleborgs kommun
76. Uppsala universitet
77. Vadstena kommun
78. Vaggeryds kommun
79. Västra Götalandsregionen
80. Östhammars kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Utbildningsdepartementet **senast den 4 augusti 2025**. Svaren bör lämnas per e-post till u.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till u.gv.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer U2025/01015 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

När det gäller remissvaret bör följande beaktas:

- Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.
- Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.
- Använd gärna följande rubriker:
 - inledande sammanfattande synpunkter bör lämnas under rubriken ”Sammanfattning”
 - övergripande synpunkter som inte lämnas under sammanfattningen bör lämnas under rubriken ”Övergripande synpunkter”,
 - vid synpunkter på ett förslag eller en bedömning i ett avsnitt eller delavsnitt bör betänkandets avsnittsrubrik (inklusive numrering), användas som rubrik,
 - synpunkter avseende konsekvensanalysen bör lämnas under rubriken ”Konsekvenser”.

Ytterligare råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Om remissen är begränsad till en viss del av betänkandet, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Betänkandet kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av betänkandet via ett beställningsformulär hos [beställningsformulär hos Elanders Sverige AB](#).

Jenny Ferm
Rättschef

Kopia till

Elanders Sverige AB, e-postadress: betankande@elanders.com

Remissvar av promemorian Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9)

Ärendenr 2025/138-1.3.1.5

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anta remissvar i enlighet med bilaga och avge som Luleå kommuns svar till Utbildningsdepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Luleå kommun är utsedd remissinstans för promemorian Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9). Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Det bedöms inte behövas några övergångsbestämmelser.

Vid Luleås kommunala grundskolor råder sedan läsårsstart hösten 2024 mobilförbud enligt ett samlat rektorsbeslut, där samtliga rektorer gemensamt kommit överens om att mobilförbud ska gälla i samtliga grundskolor.

Ur ett elevperspektiv är det likvärdiga beslutet i Luleå kommuns grundskolor tydligt och detsamma för alla elever i de kommunala skolorna, vilket är fördelaktigt. Erfarenheterna från Luleås kommunala grundskolor är positiva och samstämmiga med utredarens slutsatser i berörd promemoria.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen ser därför positivt på förslaget om ett nationellt mobilförbud då det ökar likvärdigheten för samtliga elever i landet. Därutöver anser Luleå kommun att det är viktigt att statsbidrag tillförs för engångskostnader såsom mobilskåp/säkerhetsskåp.

Beskrivning av ärendet

Luleå kommun är utsedd remissinstans för promemorian *Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9)*.

I promemorian föreslås ett nationellt mobilförbud i form av en obligatorisk bestämmelse om insamling av elevers mobiltelefoner under hela skoldagen genom en revidering av nuvarande bestämmelser i skollagen. Förbudet föreslås att gälla för de obligatoriska skolformerna samt fritidshemmet från förskoleklass till årskurs 9. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Det bedöms inte behövas några övergångsbestämmelser.

I Luleås kommunala skolor har erfarenheterna från det flerårigt lokalt förankrade beslutet om mobilförbud på samtliga grundskolor följts upp av rektorsteam, områdeschefer samt skolchef. Erfarenheterna från arbetet visar

på goda effekter av ett mobilförbud som är likvärdigt för alla elever på samtliga kommunala grundskolor och att dessa är samstämmiga med utredarens slutsatser i promemorian.

Dialog

Dialog har genomförts i skolchefens ledningsgrupp samt med rektorerna.

Beslutsunderlag

- Promemoria Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9)
- Remissvar av promemorian Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9)

Louice Stridsman

Skolchef grundskola/anpassad grundskola

Beslutet skickas till

Utbildningsdepartementet

Svar på remiss av promemorian Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9)

Utbildningsdepartementets ärende U2025/00797

Luleå kommuns ställningstagande

Luleå kommun ser positivt på förslaget om ett nationellt mobilförbud, enligt förslag i *Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9)* då det ökar likvärdigheten för samtliga elever i landet. Därutöver anser Luleå kommun att det är viktigt att statsbidrag tillförs för engångskostnader såsom för mobilskåp/säkerhetsskåp.

Sammanfattning

Luleå kommun är utsedd remissinstans för promemorian *Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9)*. I promemorian föreslås ett nationellt mobilförbud i form av en obligatorisk bestämmelse om insamling av elevers mobiltelefoner under hela skoldagen genom en revidering av nuvarande bestämmelser i skollagen. Förbudet föreslås att gälla för de obligatoriska skolformerna samt fritidshemmet från förskoleklass till årskurs 9. När det gäller insamling av annan elektronisk kommunikationsutrustning blir det rektor som fattar beslut om insamling. Rektor eller lärare ska få göra undantag från insamling vid behov för exempelvis enskild elev eller behov i undervisningen. Skolan ansvarar för att omhänderta, förvara och lämna tillbaka elevers mobiltelefoner eller annan elektronisk utrustning på ett betryggande sätt. Rektor för skolenheten ansvarar för att det nationella mobilförbudet tydliggörs i skriftliga rutiner, att det implementeras med och på ett för eleverna tydligt sätt i skolans skriftliga rutiner och skol-/ordningsregler. Det måste även förankras hos elevernas vårdnadshavare. Syftet med förslaget är att förbättra elevers lärande och därigenom öka kunskapsresultaten, samtidigt som elevers lärande kan bli mer fredade från nätkränkningar under skoldagen. Man önskar även att en mobilfri skola som norm ska öka det sociala samspelet mellan elever, att det blir färre störningsmoment i undervisningen, förbättrad trygghet och studiero samtidigt som lärarna kan få bättre förutsättningar att arbeta med skolans kärnuppdrag. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Det bedöms inte behövas några övergångsbestämmelser.

I Luleås kommunala skolor har erfarenheterna från det lokalt förankrade beslutet om mobilförbud på samtliga grundskolor sedan hösten 2024 följts upp av rektorsteam, områdeschefer samt skolchef. Erfarenheterna från arbetet

visar på goda effekter av ett mobilförbud som är likvärdigt för alla elever på samtliga kommunala grundskolor och att dessa är samstämmiga med utredarens slutsatser samt föreslaget nationellt mobilförbud i promemorian.

Luleå kommuns remissvar

Luleå kommun och barn- och utbildningsnämnden ser därför positivt på förslaget om ett nationellt mobilförbud då det ökar likvärdigheten för samtliga elever i landet. Därutöver anser Luleå kommun att det är viktigt att statsbidrag tillförs för engångskostnader såsom mobilskåp/säkerhetsskåp.

För Luleå Kommun

Louice Stridsman
Skolchef grundskola/anpassad grundskola

Utbildningsdepartementet
Skolenheten

Remiss av promemorian Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9)

Remissinstanser

1. Almega utbildning
2. Barnombudsmannen
3. Bollnäs kommun
4. Diskrimineringsombudsmannen
5. Elevernas riksförbund
6. Enköpings kommun
7. Eslövs kommun
8. Falkenbergs kommun
9. Folkhälsomyndigheten
10. Funktionsrätt Sverige
11. Gotlands kommun
12. Göteborgs kommun
13. Göteborgs universitet
14. Hallsbergs kommun
15. Helsingborgs kommun
16. Härnösands kommun
17. Idéburna skolors riksförbund
18. Institutet för mänskliga rättigheter
19. Jämställdhetsmyndigheten

20. Karolinska institutet
21. Kungälv kommun
22. Linköpings universitet
23. Luleå kommun
24. Malmö kommun
25. Motala kommun
26. Myndigheten för delaktighet
27. Nacka kommun
28. Nordmaling kommun
29. Norrtälje kommun
30. Nässjö kommun
31. Nätverket Unga för Tillgänglighet
32. Olofströms kommun
33. Pajala kommun
34. Polismyndigheten
35. Ragunda kommun
36. Regelrådet
37. Riksdagens ombudsmän (JO)
38. Rättviks kommun
39. Sameskolstyrelsen
40. Skellefteå kommun
41. Skolforskningsinstitutet
42. Smartphone-fri barndom Sverige
43. Specialpedagogiska skolmyndigheten
44. Statens skolinspektion
45. Statens skolverk
46. Stiftelsen Friends
47. Stockholms kommun
48. Svenska Barnläkarföreningen
49. Sveriges Elevråd

50. Sveriges Kommuner och Regioner
51. Sveriges Lärare
52. Sveriges Skolledare
53. Säkerhetspolisen
54. Torsby kommun
55. Uppsala universitet
56. Vimmerby kommun
57. Vingåkers kommun
58. Västerås kommun
59. Växjö kommun
60. Ydre kommun
61. Öckerö kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Utbildningsdepartementet **senast den 1 juli 2025**. Svaren bör lämnas per e-post till u.remissvar@regeringskansliet.se och u.s.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer U2025/00797 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

När det gäller remissvaret bör följande beaktas:

- Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.
- Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.
- Använd gärna följande rubriker:
 - inledande sammanfattande synpunkter bör lämnas under rubriken ”Sammanfattning”
 - övergripande synpunkter som inte lämnas under sammanfattningen bör lämnas under rubriken ”Övergripande synpunkter”,
 - vid synpunkter på ett förslag eller en bedömning i ett avsnitt eller delavsnitt bör betänkandets avsnittsrubrik (inklusive numrering), användas som rubrik,
 - synpunkter avseende konsekvensanalysen bör lämnas under rubriken ”Konsekvenser”.

Ytterligare råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Betänkandet kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av betänkandet via ett [beställningsformulär hos Elanders Sverige AB](#).

Jenny Ferm
Rättschef

Kopia till

Elanders Sverige AB, e-postadress: betankande@elanders.com

**Redovisning av Luleå kommuns vidtagna förbättringsåtgärder
utifrån Skolinspektionens kvalitetsgranskning av Luleå
International School, Skolinspektionens dnr 2024:634
Ärendenr 2024/370**

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anta redovisning av vidtagna förbättringsåtgärder i enlighet med bilaga utifrån Skolinspektionens kvalitetsgranskning av Luleå International School.

Sammanfattning av ärendet

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Luleå Internationella grundskola avseende verksamhetens kvalitet inom engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk.

Skolinspektionen granskar om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i skolans ämnen både svenska och engelska.

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms hur skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i låg utsträckning* eller *i flera delar* anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna *i hög utsträckning* begär inte Skolinspektionen någon redovisning.

Skolinspektionens två bedömningsområden och rekommendationer:

**Bedömningsområde 1. Undervisningen ger eleverna i flera delar
förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl
svenska som engelska men utvecklingsområden finns.**

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar.

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att den innehåller fler språk-och ämnesintegrerade aktiviteter.
- Undervisningen behöver innehålla fler stöttande moment på grupp- och individnivå för att främja elevernas utveckling av såväl språk- som ämneskunskaper på både svenska och engelska.

Bedömningsområde 2. Rektorn arbetar i flera delar för att undervisningen ska ge förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver säkerställa och följa upp att undervisningen genomförs utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet om språk- och ämnesintegrerad undervisning

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver avsätta tid för regelbundna och strukturerade samtal inom lärarkollegiet om planering och genomförande av undervisningen. Rektorn behöver även följa upp att det arbetet ger avtryck i undervisningen.

Utifrån de identifierade utvecklingsområdena redovisas i bilaga vilka förbättringsåtgärder som vidtagits till Skolinspektionen.

Beskrivning av ärendet

Motivering och rekommendationer från Skolinspektionen

Lärarna behöver utveckla undervisningen så att den innehåller fler språk-och ämnesintegrerade aktiviteter.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att i genomförandet av undervisningen syns få tecken på att lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån kunskap om en språk- och ämnesintegrerad undervisning. Undervisningen innehåller få språkliga strategier och metoder som både stöttar och utmanar eleverna i deras lärande och utveckling, främst utifrån det språkliga perspektivet.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under ledning av rektorn, utvecklar sitt språkutvecklande arbetssätt så att undervisningen innehåller fler metoder och strategier för eleverna att tillgodogöra sig undervisningen både när det gäller språk- och ämneskunskaper. Lärarna behöver planera undervisningen utifrån ett språkligt perspektiv där eleverna får möjlighet att röra sig mellan det vardagliga respektive skol- och ämnesspråk för att skaffa sig en språklig repertoar. Ett annat exempel är att läraren modellerar för eleverna som sedan successivt får öva sig på att producera och interagera på både svenska och engelska mer självständigt. Dessa metoder och strategier behöver ta avstamp ur en medvetenhet om ämnesspråkets specifika karaktär och kopplas till undervisningens mål och syfte.

Undervisningen behöver innehålla fler stöttande moment på grupp- och individnivå för att främja elevernas utveckling av såväl språk- som ämneskunskaper på både svenska och engelska.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att undervisningen innehåller få stöttande moment för att främja elevernas utveckling av framför allt språkliga aspekter. Lärarna behöver använda fler strategier för elevernas lärande exempelvis lässtrategier, och modellering, scaffolding och cirkelmodellen. Eftersom det förekommer få metoder som på gruppnivå syftar till att stötta elevernas språkutveckling, finns en risk att eleverna inte blir aktiva och delaktiga i undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under ledning av rektorn, gemensamt inför fler stöttande moment på gruppnivå för att främja elevernas utveckling av såväl språk- som ämneskunskaper. Stöttningen ska vara planerad och innebär att läraren tänker på vad eleverna behöver stöd i vad gäller ord och begrepp och lyssnande, samtalande, läsande och skrivande. I undervisningen är aktivt deltagande i språklig interaktion och språkligt varierande aktiviteter den viktigaste förutsättningen för att elever ska ha möjligheter att utveckla kunskaper.

Rektorn behöver säkerställa och följa upp att undervisningen genomförs utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet om språk- och ämnesintegrerad undervisning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte säkerställer att undervisningen genomförs utifrån vetenskapliga metoder om språk- och ämnesintegrerat lärande. Lärarnas förutsättningar för att säkerställa att undervisningen främjar elevernas utveckling av språk- och ämneskunskaper är begränsade då det inte sker pedagogiska diskussioner kring språk- och ämnesintegrerade undervisning utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet om språk- och ämnesintegrerade undervisning. Detta medför att rektorn, inte heller vid behov, kan sätta in adekvata insatser för att utveckla undervisningen i syfte att ge eleverna bättre förutsättningar.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn säkerställer att ett språk och ämnesutvecklande arbetssätt används i den engelskspråkiga undervisningen när den ges i andra ämnen än språk. Vid behov behöver lärarna ges fortbildning i syfte att kunna ge eleverna en språk- och ämnesutvecklande undervisning som grundar sig i vetenskap och beprövad erfarenhet. Därutöver behöver rektorn säkerställa att lärarna har möjlighet att utveckla sin samverkan tillsammans med språklärare, för att gemensamt utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Lärarna behöver även reflektera över sin undervisning ur perspektivet språk- och ämnesintegrerade undervisning och ta vara på den återkoppling de kan få av varandra, rektorn och eleverna.

Beslutsunderlag

- Beslut efter regelbunden kvalitetsgranskning av Luleå International School Luleå kommun, BUF Hid: 2025.36
- Redovisning av Luleå kommuns vidtagna förbättringsåtgärder utifrån Skolinspektionens kvalitetsgranskning av Luleå International School

Lena Heikka

Utvecklingsledare grundskola

Beslutet skickas till

Skolinspektionen

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp

Utvecklingsledare grundskola

Redogörelsen skickas via e-post, till

dokument.goteborg@skolinspektionen.se

senast 2025-08-20.

Redovisning av Luleå kommuns vidtagna förbättringsåtgärder utifrån Skolinspektionens kvalitetsgranskning av Luleå International School

Skolinspektionens dnr 2024:634

Allmänt yttrande

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Luleå Internationella grundskola avseende verksamhetens kvalitet inom engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk.

Luleå kommun har godkännande att bedriva delar av undervisningen på engelska vid Luleå Internationella grundskola i Luleå kommun enligt Skolinspektionens beslut den 22 mars 2024 dnr 2024:1840.

Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska. Skolinspektionen gör en samlad bedömning av kvaliteten i engelskspråkig undervisning som ges i andra ämnen än språk, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen.

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom två områden. Inom varje område bedöms hur skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i låg utsträckning* eller *i flera delar* anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna *i hög utsträckning* begär inte Skolinspektionen någon redovisning.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Luleå Internationella Grundskola i Luleå i följande utsträckning:

Undervisningen ger eleverna i flera delar förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar.

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att den innehåller fler språk- och ämnesintegrerade aktiviteter.
- Undervisningen behöver innehålla fler stöttande moment på grupp- och individnivå för att främja elevernas utveckling av såväl språk- som ämneskunskaper på både svenska och engelska.

Rektorn arbetar i flera delar för att undervisningen ska ge förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver säkerställa och följa upp att undervisningen genomförs utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet om språk- och ämnesintegrerad undervisning

Redovisning av genomförda åtgärder:

Utvecklingsområde 1: Lärarna behöver utveckla undervisningen så att den innehåller fler språk- och ämnesintegrerade aktiviteter.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Som ett konkret steg har all undervisande personal påbörjat ett kollegialt arbete med boken "Bron till ämnesspråket" (Thise & Vilien), vilket gett oss ett gemensamt ramverk och flera konkreta verktyg för språk- och ämnesintegrerad undervisning.

- Bromodellen – en fyrfasig modell som har hjälpt oss att strukturera undervisningen så att aktiviteterna bygger på varandra med tydlig koppling till målen.
- Språkluppen – ett verktyg vi har använt för att identifiera det språk eleverna behöver utveckla i olika ämnen.
- Stödmallar och material – både färdigt och redigerbart material har använts för att stötta eleverna språkligt.
- Idébank – boken har fungerat som ett uppslagsverk där vi valt aktiviteter utifrån våra elevers behov.

Lärarna har bearbetat materialet kollegialt och tillämpat innehållet praktiskt i planeringar och undervisning.

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Lärarna har ökat sin medvetenhet kring ämnesspråkets roll i undervisningen och undervisningen präglas i högre grad av en integrerad syn på språk- och kunskapsutveckling. Eleverna erbjuds fler tillfällen att träna på att uttrycka sig med ämnesspecifika begrepp på engelska och svenska. Planeringar visar att fler lärare arbetar med gemensamma skrivuppgifter där modellering används, vilket stärker elevernas språkliga förmåga att resonera och förklara inom ämnet.

Genom till exempel Bromodellen har vi fått början till ett gemensamt språk och exemplifierande struktur för undervisningen. Undervisningen planeras och genomförs nu i högre grad med tydlig språklig progression, och aktiviteterna är mer sammanhängande och målmedvetna.

Lärarna uttrycker ökad trygghet i att identifiera och arbeta med ämnesspråk, och eleverna erbjuds mer strukturerat stöd i att utveckla sitt språk i olika ämnen. Detta har lett till ökad språklig aktivitet och delaktighet.

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Uppföljning har skett genom lektionsobservationer, analys av undervisningsplaneringar samt reflektioner i arbetslaget. Även elevexempel har samlats in och analyserats för att synliggöra utvecklingen av ämnesspråkliga färdigheter.

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Under maj 2025 deltar delar av personalen i ett projekt via Erasmus+, med fokus på språk- och ämnesintegrerad undervisning, vilket kommer att vidareutveckla kompetensen i CLIL (Content and Language Integrated Learning). Resultaten från projektet kommer att spridas till hela kollegiet via fortbildningsinsatser under höstterminen 2025. Vi ser även behov av att skapa en mall för planering som integrerar faserna i Bromodellen och synliggör både språk- och ämnesmål.

Utvecklingsområde 2: Undervisningen behöver innehålla fler stöttande moment på grupp- och individnivå för att främja elevernas utveckling av såväl språk- som ämneskunskaper på både svenska och engelska.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Strukturer som bildstöd, tavelstruktur, ord- och begreppslistor samt scaffoldade skrivmallar har vi haft sedan vi startade, men de har införts i större utsträckning.

Lärarna använder sig även av olika former av modellering, gemensam textproduktion och lässtrategier. För att möta individuella behov används differentierat material, parallella instruktioner på svenska/engelska samt digitala stödresurser.

I undervisningen har lärare i ökad grad synliggjort språkets roll, särskilt i NO-, SO- och matematikämnen, både på svenska och engelska. Stöttningen har anpassats utifrån elevernas språkliga nivå.

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Eleverna ges nu större möjligheter att aktivt delta i undervisningen genom stödjande strukturer och tydliggörande av både innehåll och språk. Detta har bidragit till ökad trygghet och språklig aktivitet, särskilt för elever med kort skolbakgrund eller begränsade kunskaper i svenska/engelska. Eleverna får oftare visa sina kunskaper genom flera uttrycksformer.

Eleverna uttrycker att de i högre grad förstår uppgifter och ämnesspecifika begrepp. Lärarna upplever att eleverna blir mer aktiva i samtal, vågar använda nya begrepp och producerar texter med ökad språklig precision. Undervisningen präglas i större utsträckning av språklig medvetenhet och en tydlig progression i både språk och ämne.

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Uppföljning har skett genom analys av elevuppgifter, lärarsamtal och informell återkoppling från elever. Reflektioner i arbetslaget har också använts för att justera undervisningsupplägg.

Utvecklingsområde 3: Rektorn behöver säkerställa och följa upp att undervisningen genomförs utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet om språk- och ämnesintegrerad undervisning.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Rektor har säkerställt att alla undervisande lärare har tillgång till aktuell forskning genom litteraturstudier till exempel "Bron till ämnesspråket" och deltagande i Erasmus+-fortbildning med fokus på CLIL.

Rektor har genomfört lektionsobservationer med språkfokus samt infört uppföljningsmöten med lärarlaget.

Rektorn har initierat kollegialt lärande utifrån "Bron till ämnesspråket" och organiserat gemensam kompetensutveckling kring språk- och ämnesintegrerad undervisning. Regelbundna arbetslagsträffar har getts språkfokus, och planeringar har följts upp med fokus på språkliga mål. Observationer har genomförts med olika observationsmallar (s.140–144) kopplade till språk- och ämnesintegration.

Rektor har även initierat ett tydligt samarbete med Luleå kommuns resurscentrum med tillgång till speciallärare med fokus på språklig sårbarhet, för att ytterligare säkerställa likvärdighet.

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Undervisningen planeras i större utsträckning utifrån ett språk- och kunskapsutvecklande perspektiv. Lärarna upplever ökad trygghet i att förklara, träna och bedöma ämnesspråk, och ett gemensamt språk kring undervisningens språkliga dimensioner håller på att etableras. Det pedagogiska samtalet har fördjupats och gjort lärarnas didaktiska val mer synliga. Planeringar präglas av större språklig medvetenhet och en mer systematisk hantering av språkliga mål. Arbetet med vetenskapliga modeller, såsom till exempel Bromodellen, har bidragit till en ökad samsyn kring vad språkutvecklande undervisning innebär och stärker likvärdigheten för eleverna.

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Utvärdering har skett genom lektionsobservationer, samtal med lärare och arbetslag, samt egenreflektion hos rektor. Vi har också stämt av arbetet mot de mål vi satte upp i början av utvecklingsarbetet.

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Rektor ser behov av att på sikt utveckla strukturer för att följa upp språk- och ämnesmål med fokus på språklig progression. Det finns planer på att erbjuda fortbildning kring språk- och ämnesintegrerad undervisning i samarbete med språkdidaktisk kompetens. Ett enklare observationsunderlag med språkfokus håller på att tas fram som stöd för kollegial återkoppling. Erasmus+-projektet ses som en möjlig inspirationskälla i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Rektor Cecilia Munter Brandén
Luleå International School

Louice Stridsman
Skolchef grundskola

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Kvaliteten i
engelskspråkig undervisning när den ges i andra
ämnen än språk vid Luleå Internationella grundskola i
Luleå kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Luleå Internationella grundskola avseende verksamhetens kvalitet inom engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk.

Luleå kommun har godkännande att bedriva delar av undervisningen på engelska vid Luleå Internationella grundskola i Luleå kommun enligt Skolinspektionens beslut den 22 mars 2024 dnr 2024:1840.

Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av kvaliteten i engelskspråkig undervisning som ges i andra ämnen än språk, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd.

Skolinspektionen besökte Luleå Internationella Grundskola den 27 och 28 november 2024. Besöket genomfördes av utredarna Lena Knutsson och Daniel Nilsson. Luleå Internationella grundskola som ligger i Luleå kommun är en grundskola som bedriver verksamhet i årskurserna 4-9. Vid granskningstillfället finns det totalt 31 elever i årskurs 7-9 som får delar av sin undervisning på engelska i ämnena kemi, fysik, biologi, teknik, samhällskunskap, historia, religion och geografi.

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Bedömningarna i detta beslut grundar sig på:

- Tre lektionsobservationer
- En gruppintervju med elever
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Begreppslista för detta beslut:

Scaffolding: Handlar om att elever behöver stöd när man börjar ett nytt arbetsområde eller nytt arbetssätt. Likt en byggnadsställning finns stöttningen från början men monteras ner successivt när kunskapsbygget står stabilt. Stöttningen är alltid tillfällig, så länge eleven behöver den och kan använda kunskaper och färdigheter självständigt. Den språkliga stöttningen har fokus på att eleverna får vara språkligt aktiva i många olika lärandesituationer. Stöttningen är planerad och innebär att läraren tänker på vad eleverna behöver stöd i vad gäller ord och begrepp och lyssnande, samtalande, läsande och skrivande. Utveckling sker genom upprepade och alltmer självständigt deltagande i målinriktade sociala aktiviteter där språk och interaktion spelar en avgörande roll.

Genrepedagogik: En undervisningsmodell som är en del i ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Tanken är att eleverna ska tillägna sig ämneskunskaper samtidigt som de lär sig behärska det språkbruk som är karaktäristiskt för ämnet. Fokus ligger på de texter och att göra eleverna medvetna om det språkbruk som används i skolan. I en skrivuppgift visar man exempel på liknande texter som används som en modell för elevernas skrivande. Tillsammans tittar man på hur helheten kan se ut och formulerar delar av texten gemensamt innan eleverna skriver uppgiften på egen hand.

Språkväxling/kodväxling: En term som används för att beskriva det fenomen där språkbrukare byter språk eller dialekt mitt i ett samtal eller en mening. Kodväxling är en av undervisningsstrategierna som används inom translanguaging.

Modellering: Modellering innebär att läraren steg för steg till exempel förklarar hur man tänker och använder för strategier när man utför en uppgift eller skriver en text. Poängen med modellering är att ge eleverna ett slags manual för hur exempelvis en text läggs upp.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under vårterminen 2025.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Luleå Internationella Grundskola i Luleå i följande utsträckning:

Undervisningen ger eleverna i flera delar förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar.

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att den innehåller fler språk- och ämnesintegrerade aktiviteter.
- Undervisningen behöver innehålla fler stöttande moment på grupp- och individnivå för att främja elevernas utveckling av såväl språk- som ämneskunskaper på både svenska och engelska.

Rektorn arbetar i flera delar för att undervisningen ska ge förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver säkerställa och följa upp att undervisningen genomförs utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet om språk- och ämnesintegrerad undervisning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 augusti 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:634) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive område.

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur lärarna planerar och genomför sin engelskspråkiga undervisning i syfte att ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper när den ges i andra ämnen än språk. Ytterligare handlar området om hur undervisningen är upplagd så att eleverna får förutsättningar att utveckla ett adekvat ämnesspråk, både på svenska och engelska. Slutligen handlar området om hur lärarnas stöd till eleverna ges samt om undervisningen är anpassad till enskilda elevers behov.

Språk- och ämnesintegrerad undervisning (användning av målspråket i undervisningen)

Planering och genomförande av undervisning

Vid granskningen framkommer att lärarna inte planerar och genomför undervisningen utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerad undervisning. Lärarna använder inte medvetna strukturer eller modeller som stöttar både språk- och ämnesutveckling så som scaffolding, genrep pedagogik eller andra språkliga stödstrukturer. Eleverna får möjlighet att träna på de olika språkliga förmågorna lyssna, läsa, skriva och tala. Undervisningen är varierad så att eleverna får använda olika arbetssätt och arbetsformer och utgår från vardagliga eller autentiska utgångspunkter som känns meningsfulla av eleverna. Det gemensamma skolspråket för alla är engelska. Lärarna undervisar på engelska men förklarar ord och begrepp på både svenska och engelska. Instruktioner och uppgifter finns också på båda språken. Det finns även ord och begreppslistor i de olika ämnena med ämnesspecifika ord med stöd av bilder på skolans digitala plattform. Lektionerna visar också på en tydlighet i start och avslut samt en struktur i form av en gemensam genomgång. Arbetssätt och struktur är en del av ett gemensamt allmändidaktiskt förhållningssätt för att eleverna ska känna igen sig. Däremot finns inte någon uttalad och medveten struktur för hur eleverna ska arbeta med språk och ämne integrerat.

I undervisningen saknas gemensamma språkliga strategier och lärarna har inga språkliga mål i planeringen som eleverna ska arbeta mot i

undervisningen. Istället försöker lärarna utgå från de olika elevernas individuella förutsättningar och möta dem individuellt.

Användning av elevernas språkliga resurser

Vid granskningen framkommer att eleverna har möjlighet att använda och visa sina kunskaper både på engelska och svenska i såväl undervisning som examination. Lärarna har svenska som modersmål, men behärskar engelska, vilket skapar förutsättningar för språkväxling i undervisningen. Däremot ges eleverna få möjligheter att använda alla sina språkliga resurser, exempelvis ett annat modersmål, som ett verktyg för att tillägna sig språk- och ämneskunskaper. Lärarna kan visserligen låta eleverna få prata med varandra på andra språk men det är inget som de aktivt uppmuntrar utan något som i så fall sker spontant. Det finns möjligheter för eleverna att använda andra språk i digitala resurser. I undervisningen kan eleverna både använda svenska och engelska med sina lärare och material och instruktioner finns på både svenska och engelska. Lärarna översätter en del material till engelska utifrån den svenska läroplanen och kursplanerna.

Utveckling av den språk-och ämnesintegrerade undervisningen

I granskningen framkommer att lärarna inte reflekterar eller i någon större utsträckning efterfrågar återkoppling från elever och kollegor kring att utveckla undervisningen med fokus på språk- och ämnesintegrerat arbete. Lärarna träffas regelbundet i sitt arbetslag men har då inte fokus på att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Skolan är helt nystartad och tiden har fram till Skolinspektionens besök gått åt till att få rutiner och strukturer på plats. På skolenheten finns ingen utarbetad målsättning med hur den engelskspråkiga undervisningen ska genomföras. Lärarna har inte heller gemensamt diskuterat eller reflekterat över den engelskspråkiga undervisningen och vad den ska syfta till. Eleverna har inte efterfrågats för att ge sin uppfattning av undervisningen som bedrivs på engelska. De kan få ge förslag på olika projekt samt ge återkoppling på undervisningen ur ett ämnesperspektiv.

Utveckling av ämnesspråket

Förutsättningar för att utveckla ämnesspråk

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla ett ämnesspråk på både engelska och svenska men problematisering och förståelse behöver ta större plats. Visserligen lär sig eleverna de ämnesspecifika begreppen på båda språken och i vissa ämnen arbetar

lärarna tillsammans med eleverna för att gradvis bygga ut de begreppslistor som används i undervisningen, vilket till viss del stödjer elevernas utveckling av ämnesspråket. Emellertid stannar detta arbete vid att eleverna ska lära sig begreppen på både svenska och engelska och ämnesspecifika begrepp problematiseras eller diskuteras endast undantagsvis. Lärarna lägger stor vikt vid att utveckla elevernas vardagsspråk på svenska för de elever som ännu inte kan svenska och de arbetar med en gemensam ordlista över begrepp som eleverna kommer att möta i skolsammanhang såsom som att städa upp på bänken. Det kan också vara så att eleverna först får diskutera i par på sitt starkaste språk, vilket ofta är antingen svenska eller engelska, innan läraren går igenom någonting på engelska i helklass. Lärarna undervisar inte specifikt vad som är de olika ämnenas språkkaraktär eller modellerar och konstruerar ämnesspecifika texter tillsammans med eleverna. Undervisningen kännetecknas istället av att eleverna i första hand får ta del av ämnesspråket genom att läraren pratar engelska och översätter centrala ämnesbegrepp. Skolinspektionen vill betona vikten av att lärarna lägger fokus på ämnets specifika språkkaraktär för att underlätta förståelsen för eleverna när de exempelvis tar sig an texter, skriver eller på annat sätt uttrycker sig i det specifika ämnet.

Koppling till styrdokument och användande av undervisningsmaterial

Vid granskningen framkommer att lärarnas undervisning har en tydlig koppling till läroplan och kursplaner och att läromedel och undervisningsmaterial används på ett genomtänkt sätt. Det finns en tydlig gemensam planering på skolan där ämnenas innehåll fördelas under året och där tematiska och ämnesövergripande arbeten planeras för att passa in i de olika ämnenas centrala innehåll. Det finns ämnesmål som eleverna ska arbeta mot i undervisningen men inga språkliga mål. Vidare framgår av granskningen att det finns ett gemensamt arbete på skolan för val av läromedel samt att lärarna samverkar i arbetslagen för att övrigt undervisningsmaterial och lärarnas metoder ska vara adekvata och möta innehållet i läroplanen. Läromedel är till största del på svenska men annat undervisningsmaterial kan vara på engelska. Lärarna har även översatt svenska läromedel till engelska för att texter och andra resurser ska finnas på båda språken. Det finns tillgång till digitala material där eleverna själva kan välja mellan många olika språk, inte enbart engelska eller svenska.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Granskningen visar att undervisningens genomförande delvis är anpassad efter aktuella elevers förmågor och behov. I uppstarten har det varit svårt att få överlämningar från de skolor som eleverna kommer från. Lärarna anpassar undervisningen till individuella elever men inte kopplat till språk mer än att eleverna får välja språk, engelska eller svenska. De kan också till exempel förenkla instruktioner och använda bildstöd. Genom att variera undervisningen och följa upp hur det går för eleverna identifierar lärarna olika individuella förutsättningar hos eleverna. Utefter det gör lärarna individuella anpassningar utifrån elevernas behov i de olika ämnena. Lärarna ser också till att eleverna får andra individanpassade material vid behov och eleverna kan få redovisa sina kunskaper på olika sätt. När elever blir färdiga med de gemensamma arbetsuppgifterna kan de visserligen få uppgifter som är mer utmanande men det finns i övrigt få tecken på att lärare anpassar uppgifter eller instruktioner för att på så sätt bättre möta de olika elevernas språkliga behov, exempelvis utifrån var elevernas nivå i engelska är.

I granskningen framkommer att undervisningen inte innehåller stöttande moment på grupp- och individnivå för att främja utveckling av språkkunskaper. Det saknas språkliga stödstrukturer för att eleverna ska komma igång och kunna arbeta fokuserat med frågor som simulerar tänkandet såsom exempelvis lässtrategier, modellering och gemensam konstruktion. Lärarna hjälper elever individuellt efter gemensam genomgång men vid Skolinspektionens observationer tog det lång tid för eleverna att komma igång och hitta in till uppgifter som fanns digitalt.

Tillåtande klassrumsklimat

Granskningen visar att lärarna arbetar aktivt för ett tillåtande klimat men undervisningen kan utvecklas för att eleverna ska vilja och våga vara aktiva och delaktiga i undervisningen. Lärarna använder sig av medvetet bestämda placeringar. Lärarna använder sig också av olika tekniker för att fördela ordet för att alla ska komma till tals och det förekommer att de uppmanar eleverna att hjälpa varandra med att hitta de rätta orden på målspråket för att förklara något inför klassen. Genom metoden att låta eleverna diskutera i par eller i mindre grupper för att sedan återge parets eller gruppens diskussioner, undviks att eleverna känner talängslan. Lärarna låter eleverna använda sitt starkaste språk när de pratar inför klassen eller att växla mellan språk om de fastnar vid ett visst begrepp. Däremot tar lärarna inte fullt ut ansvar för att eleverna ägnar sig åt skolarbetet under lektionerna. Vid Skolinspektionens observationer var det många elever som inte deltog aktivt i undervisningen. Eleverna menar att

de känner sig trygga och att alla är snälla på skolan men att det emellanåt är pratigt när eleverna är trötta.

Identifierade utvecklingsområden

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att två utvecklingsarbeten behöver inledas inom följande:

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att den innehåller fler språk- och ämnesintegrerade aktiviteter.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att i genomförandet av undervisningen syns få tecken på att lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån kunskap om en språk- och ämnesintegrerad undervisning. Undervisningen innehåller få språkliga strategier och metoder som både stöttar och utmanar eleverna i deras lärande och utveckling, främst utifrån det språkliga perspektivet.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under ledning av rektorn, utvecklar sitt språkutvecklande arbetssätt så att undervisningen innehåller fler metoder och strategier för eleverna att tillgodogöra sig undervisningen både när det gäller språk- och ämneskunskaper. Lärarna behöver planera undervisningen utifrån ett språkligt perspektiv där eleverna får möjlighet att röra sig mellan det vardagliga respektive skol- och ämnesspråk för att skaffa sig en språklig repertoar.¹ Ett annat exempel är att läraren modellerar för eleverna som sedan successivt får öva sig på att producera och interagera på både svenska och engelska mer självständigt. Dessa metoder och strategier behöver ta avstamp ur en medvetenhet om ämnesspråkets specifika karaktär och kopplas till undervisningens mål och syfte.

- Undervisningen behöver innehålla flera stöttande moment på grupp- och individnivå för att främja elevernas utveckling av såväl språk- som ämneskunskaper på både svenska och engelska.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att undervisningen innehåller få stöttande moment för att främja elevernas utveckling av framför allt språkliga aspekter. Lärarna behöver använda fler strategier för elevernas lärande exempelvis lässtrategier, och modellering, scaffolding och cirkelmodellen. Eftersom det förekommer få metoder som på gruppnivå

¹ Gibbons, P. (2018). Lyft språket, lyft tänkandet: språk och lärande. (3., uppdaterade uppl.) Stockholm: Studentlitteratur AB.

syftar till att stötta elevernas språkutveckling, finns en risk att eleverna inte blir aktiva och delaktiga i undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under ledning av rektorn, gemensamt inför fler stöttande moment på gruppnivå för att främja elevernas utveckling av såväl språk- som ämneskunskaper. Stöttningen ska vara planerad och innebär att läraren tänker på vad eleverna behöver stöd i vad gäller ord och begrepp och lyssnande, samtalande, läsande och skrivande. I undervisningen är aktivt deltagande i språklig interaktion och språkligt varierande aktiviteter den viktigaste förutsättningen för att elever ska ha möjligheter att utveckla kunskaper

I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Ytterligare handlar området också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån läroplanen samt aktuella kurser samt att rektorn ger tid och förutsättningar för samverkan mellan lärare för att planera och utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Samverkan kan också ske mellan skolor.

Förutsättningar för planering och samverkan

Granskningen visar att rektorn ger lärarna tidsmässiga förutsättningar för att planera och förbereda den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Däremot har rektorn inte gett förutsättningar för att lärarnas samarbete ska innefatta utveckling av den språk- och ämnesintegrerad undervisningen. Skolan startade sin verksamhet under höstterminen 2024 och hade varit igång i ungefär elva veckor vid Skolinspektionens besök. Lärarna har mycket avsatt tid till samverkan men i uppstarten av skolan har tiden ägnats åt mycket praktiska frågor och allmänna delar som ska komma på plats i en nystartad verksamhet. Frågor som specifikt gäller undervisningen som genomförs på engelska har inte hunnits med än. Alla lärare som undervisar i de teoretiska ämnen är organiserade i ett arbetslag där samverkan sker. I arbetslaget ingår lärare som undervisar i svenska och engelska som skulle kunna bidra med språkliga aspekter av undervisningen. Samverkan omfattar dock inte strategier eller metoder för att planera för eller utveckla den språk- och

ämnesintegrerade undervisningen. Skolinspektionen vill peka på möjligheterna som finns i samverkan mellan lärare i svenska och engelska och lärare i de ämnen som undervisas på engelska i andra ämnen än språk. Eleverna kan ge flera goda exempel på hur lärarna i svenska och engelska arbetar språkutvecklande, exempelvis med olika typer av språkligt stöd och modellering. Detta då det framgår att dessa lärare använder sig av språkutvecklande strategier i sin undervisning.

Uppföljning och insatser för att främja elevers utveckling av ämnes- och språkkunskaper

Granskningen visar att rektorns uppföljning och analys av den undervisning som ges på engelska i andra ämnen än språk inte ger tillräcklig kunskap för att dra slutsatser om huruvida den möter elevernas behov och genomförs utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerad undervisning. Av detta följer att rektorn heller inte kan leda arbetet och initiera insatser som möter organisationens behov. Rektorn uttrycker en vision om att undervisningen ska vara språk- och kunskapsstödande och att de strukturer som finns i undervisningen ska vara stödande utifrån elevernas olika bakgrund och förutsättningar. Rektorn ger exempel på att det handlar om delar som tavelstruktur, rutiner vid start och slut av lektioner, begreppslistor och bildstöd. Däremot ger rektorn inga instruktioner till lärarna om att undervisningen ska innehålla gemensamma strategier eller strukturer som stöder elevernas språkliga utveckling utifrån vetenskapliga metoder i språk- och ämnesintegrerat arbete. Rektorn planerar att genomföra strukturerade observationer utifrån det rektorn och arbetslaget kommer överens om. Det har hittills inte heller genomförts några kompetensutvecklingsinsatser för lärarna angående språkutvecklande arbete. Det finns planer på att arbetslaget ska arbeta tillsammans kring en bok om språkutvecklande undervisning och med interkulturell kommunikation.

Av granskningen framkommer att rektorn planerar att följa upp kunskapsresultat för att skaffa sig en bild av elevernas möjligheter att utveckla ämneskunskaper. I överlämningar från de andra skolorna som eleverna tidigare har gått på har rektorn och lärarna försökt att skaffa sig en bild av elevernas förutsättningar och behov. Då eleverna kommer från vitt skilda skolor och även från andra länder har överlämningen i en del fall varit svår att få till. Eftersom lärarna ännu inte har satt betyg på eleverna kommer arbetet med att analysera elevernas resultat komma igång under vårterminen.

Ytterligare visar granskningen att rektorn försäkrar sig om att de undervisande lärarna har kunskap om och kan omsätta läroplan och andra

styrdokument i undervisningen. Rektorn håller på att ta fram en plan för hur eventuella nyanställda och kommande internationella lärare får en utbildning om det svenska skolsystemet och de svenska styrdokumenterna när skolan växer. Genom samplanering och sambedomning i arbetslaget kan rektorn säkerställa att undervisningen utgår från centralt innehåll och gällande betygskriterier.

Identifierat utvecklingsområde

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver säkerställa och följa upp att undervisningen genomförs utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet om språk- och ämnesintegrerad undervisning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte säkerställer att undervisningen genomförs utifrån vetenskapliga metoder om språk- och ämnesintegrerat lärande. Lärarnas förutsättningar för att säkerställa att undervisningen främjar elevernas utveckling av språk- och ämneskunskaper är begränsade då det inte sker pedagogiska diskussioner kring språk- och ämnesintegrerade undervisning utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet om språk- och ämnesintegrerade undervisning. Detta medför att rektorn, inte heller vid behov, kan sätta in adekvata insatser för att utveckla undervisningen i syfte att ge eleverna bättre förutsättningar.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn säkerställer att ett språk och ämnesutvecklande arbetssätt används i den engelskspråkiga undervisningen när den ges i andra ämnen än språk. Vid behov behöver lärarna ges fortbildning i syfte att kunna ge eleverna en språk- och ämnesutvecklande undervisning som grundar sig i vetenskap och beprövad erfarenhet. Därutöver behöver rektorn säkerställa att lärarna har möjlighet att utveckla sin samverkan tillsammans med språklärare, för att gemensamt utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Lärarna behöver även reflektera över sin undervisning ur perspektivet språk- och ämnesintegrerade undervisning och ta vara på den återkoppling de kan få av varandra, rektorn och eleverna.

På Skolinspektionens vägnar

2025-01-13

2025-01-13

X Maria Lodmark

X Lena Knutsson

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Lodmark

Föredragande
Signerat av: Lena Knutsson

I ärendet har även utredare Daniel Nilsson deltagit.

Bilagor

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Granskningen syfte

Syftet är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan/verksamheten uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?
2. I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Kvalitetskriterier

Språk- och ämnesintegrerad undervisning

Kvalitetskriteriet handlar om hur lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån ett språk- och ämnesintegrerat arbetssätt. I undervisningen finns flera språk- och ämnesintegrerade aktiviteter där eleverna också kan ges möjlighet att använda sina starkaste språk som en resurs. Lärarna reflekterar över sin undervisning där lärarna är lyhörda för elevers och kollegors feedback.

Utveckling av ämnesspråket

Kvalitetskriteriet handlar om att elever behöver ges utrymme att utveckla och arbeta med att kommunicera på målspråket, trots att de inte kan det fullt ut eller har ett begränsat ordförråd. Läromedel och annat

undervisningsmaterial utgår ifrån våra styrdokument och är anpassade till eleverna.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Kvalitetskriteriet handlar om dels om hur lärarna stöttar eleverna för att främja deras utveckling av såväl språk som ämneskunskaper. Lärarna ger eleverna stöd både på grupp- och individnivå samt anpassar undervisningen efter enskilda behov och förutsättningar. Eleverna har möjlighet att använda sitt starkaste språk om målspråket inte räcker till. Lärarna arbetar för ett tillåtande klimat i klassrummet där eleverna vågar att pröva.

Förutsättningar för planering och samverkan

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att kunna planera och samverka kring den språk – och ämnesintegrerade undervisningen både inom skolan och mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja eleverna utveckling av ämnes-och språkkunskaper

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Kvalitetskriteriet handlar också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån den svenska läroplanen samt aktuella kurser.

Bilaga 2: Författningsstöd

Statens skolinspektion får efter ansökan, enligt **skolförordningen** (2011:185), besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för andra elever än sådana som vistas i Sverige under en begränsad tid, om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla betygskriterierna i samtliga ämnen,
2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § första stycket 1 skollagen (2010:800), och
3. utbildningen håller god kvalitet (9 kap. 18 § skolförordningen). Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap 19 § skolförordningen).

I **skollagen** anges att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vidare vara likvärdig (1 kap. 9 § skollagen). Alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § första stycket skollagen). Som utgångspunkt får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen). Utan att uppfylla kraven i 13 § får lärare dock bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen). Den som ska bedriva undervisning som avses i 17 § får även anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen). I **förarbeten** anges att det är huvudmannen som avgör om en lärare uppfyller kraven enligt 17 § skollagen (prop. 2010/11:20 s 40). I förarbeten anges vidare att det är av största vikt att lärare i svenska skolor, även om skolorna har en språklig inriktning, lär sig det svenska språket så snart som möjligt eftersom detta är nödvändigt dels för att läraren ska kunna tillskansa sig den kunskap som behövs om de styrdokument som gäller för det svenska skolväsendet, dels för att läraren fullt ut ska kunna stödja eleverna i deras lärande (prop. 2009/10:165 s. 267).

Enligt **språklagen** [2009:600] har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (6 § språklagen).

I **läroplanen** anges att språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga (Lgr 22 Skolans uppdrag).

Av **skollagen** följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor (2 kap. 9 § första stycket skollagen). Enligt **läroplanen** har rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar).

En lärare har enligt **skollagen** ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat utvecklas efter sina förutsättningar, stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling (Lgr 22 2.2 Kunskaper).

Regelbunden tillsyn av Bergnäsets AIK:s pedagogiska omsorg för barn i fritidshemsålder

Ärendenr 2024/489-3.8.10.1

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att den pedagogiska omsorgen tillhandahållen av Bergnäsets AIK är berättigade till bidrag för sin verksamhet för barn i fritidshemsålder då verksamheten för närvarande bedöms uppfylla de krav som följer av lagar och andra föreskrifter.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsnämnden är tillsynsmyndighet för fristående pedagogisk omsorg som den godkännt. Förvaltningen har genomfört en regelbunden tillsyn av BAIK:s fritidshemsverksamhet Eftis under vårterminen 2025. Tillsynen innefattar besök i lokaler, granskning av dokument, intervjuer med huvudman och pedagogiskt ansvarig för verksamheten. Den pedagogiska omsorgen har 38 platser, samtliga är tillsatta.

Huvudmannen bedriver en verksamhet som bedöms möta barns olika behov i en god lärmiljö. Verksamhetschef för Eftis har frekvent dialog med pedagogisk personal, vilken har goda förutsättningar att planera och erbjuda barnen ett varierat utbud av textuella, estetiska och fysiska aktiviteter. Vid tillsyn framkommer att barnen inbjuds till att påverka verksamhetens innehåll genom aktiviteter, material, mellanmåls.

Bedömningen är att huvudmannens verksamhet vid tillsynen uppfyllde kraven till största del utifrån gällande lagstiftning och kommunala beslut. Vid tillfället för tillsynen fanns ingen övergripande bild över det systematiska kvalitetsarbetet att tillgå. Kompletterades efter tillsyn med årshjul och uppdaterade dokument. Verksamhetschef och verksamhetsansvarig var medvetna om att de behöver utveckla dokumentationen.

Beskrivning av ärendet

Enligt 26 kap. 4 § skollagen (2010:800) har en kommun tillsyn över förskola och fritidshem vars huvudman kommunen har godkännt enligt 2 kap. 7 § andra stycket, och pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkännt enligt 25 kap. 10 §, samt att enskilda som godkänts av kommunen förtjäna uppfyller kraven i 2 kap. 5 och 6 b §§ och 25 kap. 10, 10 a och 10 b §§.

Kommunerna ska i sin tillsyn följa upp att enskilda huvudmän lever upp till kraven på insikt och lämplighet och att de har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kommunens tillsyn omfattar däremot inte att bestämmelserna om åtgärder mot kränkande behandling i 6 kap. skollagen följs i verksamheterna.

Dialog

Dialog har skett med huvudmannen för BAIK:s pedagogiska omsorg samt pedagogisk personal

Beslutsunderlag

- Underlag – Regelbunden tillsyn av BAIK:s pedagogiska omsorg för barn i fritidshemsålder

Lena Heikka

Utvecklingsledare grundskola

Beslutet skickas till

Huvudman för BAIK

Skolchef grundskola

Utvecklingsledare grundskola

2025-05-07

Bilaga till beslut BAIK:s pedagogiska omsorg Eftis för barn i fritidshemsålder

Denna bilaga är sammanställd av tillsynsansvarig på Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen. Underlag till sammanställningen består av dokumentinsamling, frågeformulär till huvudman, pedagogisk personal samt besök och intervjuer med representanter i verksamheten. *Kursiverade texten i textrutorna är citat hämtade från frågeformulären.*

Organisation/ledning

Styrelsens sammansättning och ansvarsområden

Styrelse för BAIK där den pedagogiska omsorgen, Eftis för barn i fritidshemsålder ingår.
Ordförande: Jens Lundqvist
Verksamhetschef med personalansvar: Elina Paasovaara

Verksamhetens omfattning (antal medlemmar/familjer, antal barn och personal)

BAIK som förening har 2000 medlemmar, 769 barn, 6 personal, 300 familjer.
Den pedagogiska omsorgen Eftis har 38 barn inskrivna, 21 pojkar och 17 flickor.

Hur leds verksamheten? (ansvarsområden)

Verksamhetschef med personalansvar: Elina Paasovaara. Verksamhetsansvarig Eftis: Ann-Marie Lagneback.

Öppettider

Måndag-fredag 13.00-17.00, -18.00 om behov finns. Vid lov 8.00-17.00

Följs vårdnadshavarnas behov av öppettider upp?

Ja, vårdnadshavarnas behov följs kontinuerligt upp och öppettider anpassas till behoven.

Maxtaxa? Köregler? Urvalsprinciper

Maxtaxa tillämpas, 1189kr.
Köregler och urvalsprinciper finns för Eftis, de är publicerade på BAIK:s hemsida.
Vem kan erbjudas ålats på Eftis? Följande kriterier avgör om ditt barn kan erbjudas plats på Eftis; Barnet är skrivet och skolplacerat inom Luleå kommun. Plats kan tidigast erbjudas från höstterminen det året då barnet fyller 9 år. Det vill säga då barnet börjar årskurs 3 och som längst till utgången av vårterminen det året barnet fyller 12 år. Det vill säga när barnet går ut årskurs 6. Barnets vårdnadshavare förvärsarbetar eller studerar. Barn till vårdnadshavare som är föräldralediga eller arbetssökande kan erbjudas plats på Eftis om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation

eller om barnet behöver särskilt stöd i sin utveckling på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl. Huvudmannen äger rätt att vid behov kontrollera vårdnadshavarnas rätt till plats genom att begära intyg från arbetsgivare och utbildningssamordnare.

URVALSPRINCIPER; Urvalet bygger på tre principer: Saklighet, objektivitet och icke diskriminerande.

Lediga platser på Eftis fördelas enligt följande ordning om det finns kö: 1. Barn med särskilda behov utifrån fysiska, psykiska eller andra skäl kopplade till familjesituationen. 2. Barn med längst kötid som önskar plats till den månaden då plats blir ledig eller tidigare. Om flera barn har samma kötid och samma önskade startdatum ligger barnets födelsedatum till grund för placeringen. Det vill säga äldre barn går före yngre.

Vid besöket framkom att verksamheten funderar på att komplettera urvalsprinciperna med syskonförtur.

Resurser

Beskriv personalens utbildning, kompetens och tjänstgöringsgrad

Totalt 310 % tjänst, vilket är en god bemanning utifrån aktuellt barnantal på 38 barn.

Verksamhets/pedagogiskt ansvarig för Eftis Ann-Marie Lagnebäck 80%, förskollärare. Arbetat med sexåringar i skolan, läst Pedagogik B och är ungdomsledare i ridsport.

Fritidsledare: David L 75%; naturvetenskaplig linje på gymnasiet, arbetat som snickare, påbörjat militärutbildning men avslutat pga. skada. Cathrine S 80%, barnskötare och undersköterska. Har gått olika kurser på Komvux bland annat i matematik, svenska, engelska. Hon har även arbetslivserfarenhet från bageri, lokalvård, äldreomsorg, sjukhus och förskola. Jesper Ö 75%, påbörjad el-utbildning på gymnasium, aktiv inom fotboll och hockey, ledare inom barn och ungdomsfotboll.

Registerkontroll görs av alla anställda.

Finns det kompetensutvecklingsplaner för personalen?

Genom sisu idrottsutbildningar, föreläsningar utifrån personalens önskemål.

Vilken kompetensutveckling har personal deltagit under det senaste året och vilken kompetensutveckling är planerad för det närmaste året?

HLR utbildning genomfördes förra året, föreläsning om NPF barn.

Barngruppernas storlek samt personaltäthet per barngrupp

Totalt 310 % tjänst fördelat på 4 personer, ses som en god bemanning utifrån aktuellt barnantal på 38 barn.

Beskriv verksamhetens resurser (lokaler, material, utrustning, miljö etc)

Lokalerna erbjuder en god lärmiljö och utemiljön ger bra möjligheter för barnen att ta del av olika aktiviteter utifrån intresse.

Vår lokal är utrustad med kök, ateljé, målrum, filmrum, pingisrum som även nyttjas till dans/drama, allrum med biljardbord, rum för konstruktionslek/pussel, lugna rummet som även nyttjas för läxhjälp, tre toaletter varav en handikappanpassad och en med dusch.

Området runt Eftis lokal erbjuder till stora möjligheter av varierande former av aktivitet. Här kan du t ex. spela basket, bandy, fotboll, brännboll, hockey, multisport eller cykla. Nyttjandet av naturområdet i anslutning till Höträsket är även detta en stor möjlighet att vistas utomhus. Under sommarlovet gör vi dagsutflykter till Trolltjärn som rustats upp och har ett stort utbud av aktiviteter.

Pedagogisk verksamhet

Normer och värden

Tillsammans med barnen i barngruppen diskuteras vilka regler som ska gälla på Eftis. "vi resonerar om varför vi behöver regler och förhållningssätt. Dessa "Eftisregler" bygger på människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet, solidaritet mellan människor."

Utveckling och lärande (språk, matematik, bild, form, skapande, drama, rörelse etc)

Barnen erbjuds en stor variation på aktiviteter och kan välja efter intresse.

Vi erbjuder läxhjälp, praktisk matematik i form av bakning, utmaningar och kluringar, pussel och spel. Erbjuder "veckans korsord", inbjudande material och inspiration till bild, form och skapande finns alltid som ett en valbar aktivitet. Drama och rörelse är populärt, barnen planerar och genomför både enskilda framträdanden och gruppframträdanden. Att våga sjunga. Allt från dans till teater och hejarklackar vid arrangemang. Eftis har en inbjudande utemiljö med fotbollsplaner, multiplan, rink, cykeldirt och skogspartier. Vid ruskoäder kan vi nyttja Bergskolans idrottshall. Ett rum på kansliet har renoverats och nyttjas till samtal, brädspel och andra aktiviteter i mindre grupper. Högläsning har varit populärt och det är något vi kommer att ta upp under våren.

Interkulturellt förhållningssätt, modersmålsstöd

Vi har i nuläget inget barn i gruppen från en annan kultur. Vi pratar ofta med barnen om andra kulturer då de har klasskamrater från andra kulturer. Våra barn reser mycket och de får berätta om sina resor och upplevelser om de vill.

Mål och riktlinjer: Barns delaktighet och inflytande

Barnen beskrivs ha inflytande både inför planering av terminens arbete och löpande under verksamhetsåret. I början av terminen inventeras vad barnen har för förväntningar på Eftis:

- Vad vill de göra för aktiviteter?
- Vilket material vill de använda?

- Vad saknar de på Eftis?

Barnen är också delaktiga i planering av mellanmål.

Därutöver görs en trivselenkät under vårterminen där både barn och föräldrar kan påverka verksamheten.

Hänsynen till barnets bästa

Vi utgår alltid utifrån barnets bästa. När det uppstår en situation tar vi direkt tag i "problemet".

Barn i behov av särskilt stöd

Vi har inget barn i dagsläget som är i behov av särskilt stöd. Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, skall verksamhetschef/lansvarig se till att ett åtgärdsprogram görs. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram görs.

Hur arbetar ni med barnens individuella behov och utveckling?

Vi utgår alltid från barnets bästa och hens behov/utveckling. Ibland händer det att något barn lämnar skolan och är ledset/upprört. Kontaktar förälder oss så är barnet välkommet till Eftis fast det inte vill vara på skolan. Föräldrar kan inte alltid lämna jobbet men de vet att det finns en vuxen som kan stödja barnet på Eftis. Vårt mål är att alla barn på Eftis ska få en meningsfull och stimulerande fritid. Alla barn ska få möjlighet att utveckla sin lekskicklighet. Vi ger barnen ett positivt bemötande varje dag genom att möta upp barnet när det kommer, frågar hur dagen har varit, noterat på närvarolistan när barnet ska gå hem/bli hämtat.

Hur dokumenteras barnens utveckling?

Barnens utveckling följs genom samtal i personalgruppen varje dag, personalmöten, trivselenkäter för barn/målsmän, trivselkvällar, loggbok.

Hur sker information och samverkan mellan hem och pedagogisk omsorg?

Genom inskrivningssamtal, samtal vid lämning/hämtning, sms, mail, laget.nu, trivselkvällar.

Samverkan förskola – förskoleklass – grundskola – fritidshem

Samverkan med berörd mentor på skolan när det behövs. Eftis har bjudit in områdets andra fritids, kommunala och fristående, men inte fått någon respons.

Kvalitetsarbete

Beskriv arbetet med uppföljning och utvärdering av verksamheten

Uppföljning av verksamheten sker i huvudsak genom samtal. Verksamhetschef och pedagogisk personal beskrivs träffas flera gånger i veckan, det är ett löpande planerings- och uppföljningsarbete som görs i dialog. Personalen har planeringstid den tid när barnen är i skolan dvs det finns bra med tid för planering och uppföljning.

Inför tillsynen har dokumentation förutom frågeformulär till huvudman och pedagogisk personal inkommit: Likabehandlingsplan 2024, Verksamhetsplanering 2024, enkätresultat från Trivselenkät 2024. Vid tillfället för tillsynen fanns ingen beskrivande dokumentation att tillgå över det systematiska kvalitetsarbetet. Kompletterades efter tillsyn.

Under tillsynen påpekades att det saknades dokumentation om det systematiska kvalitetsarbetet samt att inskickade dokument behövde uppdateras. I frågeformuläret riktad till pedagogiska personal framkom att de var medvetna om att dokumentation var något de behövde bli bättre på. Eftersom verksamhetschef och den pedagogiskt ansvariga fick i samtalet med förvaltningens tillsynsansvariga råd om vad de kan göra. De fick stöd och hänvisning till Skolverkets stödmaterial i hur de kan möta kravet på dokumentation om att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs. Under samtalet föreslog BAIK:s representanter att de skulle göra ett årshjul för att synliggöra arbetet.

En kort tid efter tillsynsbesöket inkom en uppdaterad verksamhetsplanering för 2025, en uppdaterad likabehandlingsplan och ett årshjul som månatligt beskriver tex personalmöten, administrativa uppgifter, verksamhetsplanering, trivselenkät, loggbok.

Bedömningen av kvalitetsarbetet är att BAIK utifrån det som framkom under tillsynen och med kompletterande dokumentation visar på förutsättningar för ett systematiskt kvalitetsarbete. Verksamhetschef tillsammans med pedagogiska personalen använder de goda möjligheterna till frekvent dialog för att planera och följa aktiviteterna och utvärdera verksamhetens kvalitet, det som behöver utvecklas är dokumentationen. Enligt Skollagen 25kap 7–8 § ska huvudmannens systematiska kvalitetsarbete dokumenteras dvs arbetet med planering, uppföljning och utveckling av verksamheten.

Huvudmannen svarar i frågeformuläret att de behöver utveckla "Utbildningar för personalen". Det framgår att personalen tar del av kompetensutvecklingsinsatser, vid intervjun framkom att de önskade mer systematik. Detta behov kan mötas av att inventering av behov och planering av kompetensutveckling läggs in i årshjulet.

Personalens schemalagda tid för planering, uppföljning, utvärdering, reflektion etcetera?

Personalen har bra med tid för planering och uppföljning, varje dag under barnfri tid.

Finns det skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen? På hemsidan?

Det finns skriftliga rutiner för klagomål, även publicerade på hemsidan.

Finns skriftliga handlingsplaner för:

(besvaras med ja/nej)

Barnolycksfall?	Ja
Om barn försvinner?	Ja
Krishantering/katastrof?	Ja
Brandsäkerhet/brandutrymning?	Ja
Hantering av farliga ämnen?	Ja
Säkerhet mot kränkningar och liknande?	Ja
Säkerhet vid utflykter och liknande?	Ja
Likabehandling?	Ja

När genomfördes den senaste protokollförda barnsäkerhetsronden? Ange datum

Barnsäkerhetsronder genomförs en gång i kvartalet, senast protokollförda 2025-04-07.

Dokumenteras barnens närvaro/frånvaro varje dag? Arkiveras hur länge?

Barnens närvaro/frånvaro dokumenteras varje dag. Då barn slutar/börjar görs aktuell närvarolista, gamla strimlas.

Har samtliga i verksamheten kännedom om tystnadsplikten och anmälningsskyldigheten?

Ja

Övrig information om verksamheten

Vad anser ni att ni är särskilt bra på i er verksamhet?

Verksamhetschef beskriver ett nära samarbete med den pedagogiska personalen, de har tid för samtal vid flera tillfällen under en vecka.
Den pedagogiska personalen lyfter: Vi ser alla barn varje dag, finns det behov av samtal så har vi möjlighet att direkt ta tag i "problemet". Vi är alltid delaktiga i barnens aktiviteter. Inga trasiga saker. Möjlighet att snabbt tillgodose med material. Barnen är med och planerar mellis. Viktigt med bra mellis då många går direkt från Eftis till träning. Stöttar så de kommer i tid till träning.

Vad anser ni att ni behöver utveckla ytterligare i er verksamhet?

I frågeformulären skriver huvudmannen att de behöver utveckla utbildningar för personalen. Pedagogisk personal svarar att de behöver bli bättre på dokumentation.

Tillsyn av fristående verksamhet - Kvarnå förskola

Ärendenr 2025/160-3.8.2.1

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att huvudmannen lever upp till kraven på behörighet och lämplighet enligt sammanställningen för Kvarnå förskola.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsnämnden är tillsynsmyndighet för fristående förskolor i Luleå kommun. Kommunen har fått kännedom om omständigheter som skulle kunna kräva åtgärder. I och med inkomna uppgifter har kommunen genomfört en riktad tillsyn av Kvarnå förskola för att följa upp hur huvudmannen säkerställer att verksamhet uppfyller kraven utifrån gällande lagstiftning och läroplan. Tillsynen innefattar granskning av dokument, verksamhetsbesök samt intervju med huvudman, rektor/förskollärare.

Förvaltningen fick kännedom om att Kvarnå förskola periodvis haft utmaningar med rektor och förskollärares ansvar för verksamhetens kvalitet och utveckling, samt ledning och styrning. Detta som en följd av hög personomsättning av både förskollärare och rektor.

Förvaltningen har utifrån tillsynen gjort en sammanställd bedömning av hur verksamheten uppfyller kraven utifrån gällande lagstiftning och läroplan.

Kvarnå förskola är en 1-avdelningsförskola belägen i Niemisel och har totalt 4 anställda, varav en person under en längre tid har haft en kombinerad tjänst som rektor och legitimerad förskollärare. Förskolan har totalt haft fyra olika rektorer/förskollärare under läsåret 24/25. Nuvarande rektor började i månadsskiftet april/maj i år, vilket var i samband med kommunens riktade tillsyn. Inför denna rekrytering har huvudman valt att skilja på rollerna rektor/förskollärare. Förskolan annonserar efter en ny legitimerad förskollärare, tills förskollärare är på plats kommer rektor som även har förskollärlägitimation ta förskollärlänsansvaret.

Ny rektor vid förskolan har genomfört rektorsutbildningen och har lång erfarenhet av rektorsrollen i både förskola som grundskola. Enligt rektors planering framgår det att rektor kommer att stödja pedagogisk personal enligt rektors ansvar. Det finns en organisation och strukturer för att förskolan ska ha ett systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete som stöttar undervisning och utbildning.

Kvarnå förskola bedöms ha fortsatt goda möjligheter att utveckla verksamheten vidare utifrån de krav som ställs på förskolan. Barn och utbildningsnämnden avser att följa upp hur huvudman säkerställer att legitimerad förskollärares finns på plats.

Bedömning: Barn- och utbildningsnämnden bedömer efter tillsynen att huvudmannens verksamhet uppfyller kraven utifrån gällande lagstiftning, läroplan.

Åtgärder: Inga åtgärder föreslås.

Beskrivning av ärendet

Enligt 26 kap. 4 § skollagen (2010:800) har en kommun tillsyn över förskola vars huvudman kommunen har godkänt enligt 2 kap. 7 § andra stycket samt att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 och 6 b §§.

Kommunerna ska i sin tillsyn följa upp att enskilda huvudmän lever upp till kraven på insikt och lämplighet att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kommunens tillsyn omfattar däremot inte att bestämmelserna om åtgärder mot kränkande behandling i 6 kap. skollagen följs i verksamheterna.

Dialog

Dialog har genomförts med huvudman, rektor/legitimerad förskollärare.

Beslutsunderlag

- Beslutsunderlag– Riktad tillsyn Kvarnå förskola

Lovisa Taavo
Utvecklingsledare

Beslutet skickas till

Huvudman för Kvarnå förskola
Skolchef förskola
Utvecklingsledare förskola

2025-05-07

Beslutsdokument, riktad tillsyn av Kvarnå förskola

Uppgifter om verksamheten:

Verksamhetens namn:	Kvarnå förskola
Huvudman för verksamheten:	Ulrika Ek
Adress:	Kvarntorpsvägen 1, 955 95 Niemisel
Telefonnummer:	072-232 84 30
E-post:	info@kvarnafriskola.se
Kontaktperson:	Ulrika Ek

Genomförande av tillsynen:

Ansvarig tjänsteman:	Lovisa Taavo
Medverkande tjänsteman:	Viktoria Johansson
Medverkande från den fria förskolan:	Huvudman – Ulrika Ek, Kamilla Olesen Rektor/förskollärare - Sara Vikström Ny rektor - Peter Nordgren
Datum för genomförandet av tillsynen:	Besök 2025-04-25

- ☐ Inledande tillsynsbesök
☐ Regelbunden tillsyn
☒ Riktad tillsyn
☐ Löpande granskning och tillsyn

Beskrivning av genomförandet av tillsynen

Barn- och utbildningsnämnden är tillsynsmyndighet för fristående förskolor i Luleå kommun. Kommunen har fått kännedom om omständigheter som skulle kunna kräva åtgärder. I och med inkomna uppgifter har kommunen genomfört en riktad tillsyn för att följa upp hur huvudman säkerställer att verksamhet uppfyller kraven utifrån gällande lagstiftning och läroplan.

Vid riktad tillsyn är besöket förannmält och huvudmannen vet vilka handlingar som bör finnas tillgängliga i samband med besöket samt vilka som förväntas närvara från huvudmannen och vilka som kommer att närvara från kommunen. Förvaltningen har genomfört ett verksamhetsbesök på förskolan samt haft dialog med representant från huvudmannen och rektor/legitimerad förskollärare.

Bedömning efter tillsyn

Kvarnå förskola bedöms ha fortsatt goda möjligheter att utveckla verksamheten vidare utifrån de krav som ställs på förskolan. Förskolan är en 1-avdelningsförskola belägen i Niemisel med totalt 4 personal, varav en person under en längre tid har haft en kombinerad tjänst som rektor och legitimerad förskollärare. Förskolan har totalt haft fyra olika rektorer/förskollärare under läsåret 24/25. Nuvarande rektorn började i månadsskiftet april/maj i år. Inför denna rekrytering har huvudman valt att skilja på rollerna rektor/förskollärare. Rekrytering av legitimerad förskollärare pågår, tills förskollärare är på plats kommer rektor som även har förskollärarlegitimation ta förskolläraransvaret. Barn och utbildningsnämnden avser att följa upp hur huvudman säkerställer att legitimerad förskollärares finns på plats.

Rektor har en plan framåt för att stötta pedagogisk personal enligt rektors ansvar och det finns organisation och strukturer för att förskolan ska ha ett systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete som stöttar undervisning och utbildning. Barn- och utbildningsnämnden bedömer efter tillsynen att huvudmannens verksamhet till uppfyller kraven utifrån gällande lagstiftning och läroplan.

Förslag till åtgärder efter tillsyn

Inga åtgärder föreslås.

Ärendegång vid tillsyn

Efter varje tillsyn sammanställs bedömningen av hur väl verksamheten uppfyller kraven utifrån gällande lagstiftning och läroplan. Sammanställningen skickas till huvudmannen för den fristående verksamheten för sakgranskning. Förvaltningen färdigställer därefter sammanställningen och föredrar ärendet hos Barn- och utbildningsnämnden. Det ska framgå förslag på eventuella åtgärder med tidsram samt eventuella sanktioner eller konstaterande om att kvalitetsaspekterna är uppfyllda.

Alla tillsynsbeslut är allmänna handlingar. Beslut och utredningar som rör enskilda barns förhållanden är dock sekretessbelagda. Om det vid tillsynen framkommer brister i verksamheten som kan betraktas som grövre och rendera i kraftiga åtgärder ska nämnden omedelbart informeras och fatta beslut i ärendet.

Områden granskade vid tillsynen

Organisation

☒ Ledningen av utbildningen	Skollagen 2 kap. 9–11 §§
☒ Lärare och förskollärare	Skollagen 2 kap. 13 §
☒ Annan personal	Skollagen 2 kap. 14 §
☒ Registerkontroll av personal	Skollagen 2 kap. 31 §
☒ Kompetensutveckling	Skollagen 2 kap. 34 §
☒ Lokaler och utrustning	Skollagen 2 kap. 35 §
☒ Systematiskt kvalitetsarbete	Skollagen 4 kap. 3–8 §§
☒ Inflytande och samråd	Skollagen 4 kap. 9, 12–14 §§
☒ Erbjudande av förskola	Skollagen 8 kap. 3–7 §§
☒ Barngrupperna och miljön	Skollagen 8 kap. 8 §
☒ Särskilt stöd	Skollagen 8 kap. 9 §
☒ Modersmål	Skollagen 8 kap. 10 §
☒ Fortlöpande samtal och utvecklingssamtal	Skollagen 8 kap. 11 §
☒ Mottagande och urval	Skollagen 8 kap. 18–19 §§
☒ Samverkan och anmälan till socialtjänsten	Skollagen 29 kap. 13 §
☒ Tystnadsplikt	Skollagen 29 kap. 14 §
☒ Förskola och hem	Lpfö 18 kap. 2.4
☒ Övergång och samverkan	Lpfö 18 kap. 2.5
☒ Uppföljning, utvärdering och utveckling	Lpfö 18 kap. 2.6
☒ Förskollärares ansvar i undervisningen	Lpfö 18 kap. 2.7
☒ Rektorns ansvar	Lpfö 18 kap. 2.8

Verksamhetens pedagogiska innehåll

☒ Syftet med utbildningen	Skollagen 1 kap. 4 §
☒ Utformningen av utbildningen	Skollagen 1 kap. 5, 7 §§
☒ Särskild hänsyn till barnets bästa	Skollagen 1 kap. 10 §
☒ Barns lärande och personliga utveckling	Skollagen 3 kap. 3 §
☒ Information om barnets utveckling	Skollagen 3 kap. 4 §
☒ Utbildningens syfte	Skollagen 8 kap. 2 §
☒ Normer och värden	Lpfö 18 kap. 2.1
☒ Omsorg, utveckling och lärande	Lpfö 18 kap. 2.2
☒ Barns delaktighet och inflytande	Lpfö 18 kap. 2.3

Redovisning av ärenden angående skolplikt och rätt till utbildning

Ärendenr 2025/180-3.8.1.1

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att lägga redovisningen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Avdelningen för IT/administration genomför varje vecka registerkontroll för att säkerställa att alla skolpliktiga elever i Luleå kommun har en skolplacering. I ärenden där barn i skolpliktig ålder inte har någon skolplacering har all upplysning som varit möjlig att få fram, om barn i relation till ärenden om skolplikt och rätt till utbildning, dokumenterats.

Arbete pågår fortlöpande med att försöka etablera kontakt med vårdnadshavare gällande de elever som är folkbokförda i Luleå kommun men som inte har någon skolplacering i kommunen.

Utifrån kontroll med mätdatum 2025-05-06 finns 12 pågående ärenden; sammanlagt sex flickor och sex pojkar. I 10 ärenden har skola/vårdnadshavare meddelat om utflytt/utvandring och i två ärenden har varken skola eller vårdnadshavare meddelat om utflytt/utvandring. Skatteverket och Försäkringskassan underrättas i dessa ärenden. När Skatteverket bekräftar att eleven inte längre är folkbokförd i kommunen avslutas ärendet.

Det har kommit 10 anmälningar till hemkommun om elever som inte fullgör skolplikten.

Från och med 2025 redovisas alla nya frånvaroutredningar som kommunala grundskolor påbörjat, till nämnden. Uppgifterna redovisas per skola, årskurs, antal elever och kön. Redovisningen sker med en månads eftersläpning.

Beskrivning av ärendet

Enligt skollagen är alla barn som är folkbokförda i kommunen skolpliktiga. Skolplikt innebär att barn måste gå i skolan och delta i den verksamhet som anordnas där. Skolplikt gäller dock inte barn som varaktigt vistas utomlands eller vars förhållanden är sådana att det uppenbarligen inte kan begäras att barnet ska gå i skola.

Rätt till utbildning innebär att barn som omfattas av skolplikt har rätt till kostnadsfri utbildning. Reglerna om vilka som omfattas av skolplikten, om rätten till utbildning, om hur skolplikten ska fullgöras, om när skolplikten inträder, om tidigare skolstart, om när skolplikten upphör och om rätten att därefter fullgöra skolgång, om deltagande i utbildning samt om ansvaret för att skolplikten fullgörs finns i kapitel 7 i skollagen (2010:800).

Barn- och utbildningsnämnden har beslutat att om ett barns utlandsvistelse är längre än 6 månader eller en termin ska barnet inte omfattas av skolplikten under den tiden. Ansökan om varaktig vistelse utomlands, från vårdnadshavare krävs.

Dialog

Vid beredning av ärendet har dialog förts internt.

Beslutsunderlag

- Redovisning av ärenden angående skolplikt och rätt till utbildning

Annika Bylund
Utredare

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp

Yttrande gällande nämndinitiativ (L) om positiv uppmuntran

Ärendenr 2025/184-1.1.1.5

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden beslutar att nämndinitiativet får ställas.
2. Nämndinitiativet avslås.

Sammanfattning av ärendet

Fredrik Hjälte (L) har inkommit med ett nämndinitiativ om positiv uppmuntran.

Förslagsställaren skriver att alla människor reagerar positivt på uppmuntran och positiv feedback och att det är viktigare att påpeka en persons goda beteenden än att försöka få dem att förändra ett mindre önskvärt beteende. Förslagsställaren konstaterar att arbetet med positiv förstärkning i skolan redan är något som sker i stor utsträckning från lärare till elever. Men i samtalen med föräldrar, menar förslagsställaren, att det framkommer att dessa positiva delar endast används vid ett utvecklingssamtal varje termin. Det är viktigt att även föräldrarna får reda på deras barns positiva händelser och egenskaper i skolan och därför vill Liberalerna Luleå att:

- Lärare ska ringa hem till föräldrar och ge positiv feedback för att lyfta eleven och hjälpa till att skapa en positiv relation till föräldrarna.

I nämndinitiativet beskrivs vidare att det inte bara är när eleven har betett sig illa som lärare ska ta kontakt med föräldrar, utan de ska jobba även med positiv förstärkning mot hemmet för att skapa förutsättningar för skolfrid. Vidare poängteras att detta förslag inte är ett tvång utan skall vara i mån av tid och att det finns en vilja av läraren själv att göra detta för att inte öka på den administrativa bördan.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens yttrande

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen har tagit del av nämndinitiativet om att införa positiv förstärkning i skolan. Förvaltningen uppskattar initiativtagarnas intention för att förbättra skolmiljön och skapa en positiv atmosfär för våra elever.

Det är av största vikt att våra pedagoger och skolledare själva får avgöra hur de bäst kan stödja och uppmuntra eleverna i deras lärande.

Skolan arbetar precis som förslagsställaren skriver, redan idag med positiv förstärkning. Lärare uppmuntrar och ger positiv feedback till eleverna för att lyfta fram deras goda beteenden och prestationer. Detta sker både i klassrummet och vid utvecklingssamtal med föräldrarna. Genom att fokusera på det positiva skapar vi en miljö där eleverna känner sig uppskattade och motiverade att fortsätta utvecklas.

Utöver det stödmaterial som Skolverket tillhandahåller sker det löpande kompetensutveckling inom grundskolan för att värna och skapa goda relationer i skolan. Grundskolan har ett pågående arbete kring välbefinnande i skolan och genom olika sorters samarbeten med externa parter, workshops och föreläsningar får personalen ta del av modeller och kompetens kring hur relationer, positiv feedback och välbefinnande i skolan kan stärkas. Som en av delarna finns ett upplägg med ett styrkebaserat arbetssätt som handlar om att se framgång i stället för att se fel och att ta fasta på vad det är som kännetecknar situationer där eleven lyckas som bäst. Både tidigare år och vid uppstart av läsåret 2025/2026, kommer kompetensutvecklingsdagarnas fokus vara vikten av att skapa goda relationer med eleverna.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föreslår barn- och utbildningsnämnden besluta att nämndinitiativet får ställas då den berör barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde. Då nämndinitiativet berör den pedagogiska undervisningen, vilket är en fråga om metodik som inte bör styras politiskt, föreslår arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen att barn- och utbildningsnämnden beslutar att avslå nämndinitiativet.

Dialog

Dialog är genomförd med skolchef grundskolan.

Beslutsunderlag

- Nämndinitiativ (L) avseende positiv uppmuntran, BUF Hid: 2025.752
- Barn- och utbildningsnämndens beslut 2025-05-14 § 70, BUF Hid: 2025.782

Frida Eriksson Mörtlund
Avdelningschef kansli

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp

§ 70

Nämndinitiativ (L) om positiv uppmuntran

Ärendenr 2025/184-1.1.1.5

Barn- och utbildningsnämndens beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att ge arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda om nämndinitiativet får ställas eller inte.

Sammanfattning av ärendet

Fredrik Hjalte (L) har inkommit med ett nämndinitiativ om elevers behov av uppmuntran och positiv feedback.

Initiativställaren skriver att alla människor reagerar positivt på uppmuntran och positiv feedback. Det är viktigare att påpeka en persons goda beteenden än att försöka få dem att förändra ett mindre önskvärt beteende. Att jobba med positiv förstärkning i skolan är något som sker redan i stor utsträckning från lärare till elever. Men i samtalen med föräldrar så framkommer dessa positiva delar endast vid ett utvecklingssamtal varje termin. Det är viktigt att även föräldrarna får reda på deras barns positiva händelser och egenskaper i skolan.

Med anledning av vad som står skrivet i nämndinitiativet föreslår initiativställaren att barn- och utbildningsnämnden beslutar att lärare ska ringa hem till föräldrar och ge positiv feedback för att lyfta eleven och hjälpa till att skapa en positiv relation till föräldrarna.

Sammanträdet

Ordföranden föreslår att barn- och utbildningsnämnden beslutar att ge arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda om nämndinitiativet får ställas eller inte.

Beslutsgång

Ordföranden ställer eget förslag under proposition och finner att barn- och utbildningsnämnden bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

- Nämndinitiativ (L) om positiv uppmuntran, BUF Hid: 2025.752

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp

Nämndsinitiativ om Positiv uppmuntran

Liberalerna har alltid varit ett parti som framhäver att skolan är ett av de viktigaste områdena att vara bra på för att få ett starkt och välmående samhälle. Att skapa goda förutsättningar för våra unga att lära sig och att fungera i samhället är en förutsättning för ett modernt och öppet samhälle där alla har en likvärdig möjlighet till ett fritt liv. Skolfrid är ett helhetsbegrepp som Liberalerna infört som handlar om att skapa studiero i alla delar av en elevs skolgång, från vägen till och från skolan till ordning i klassrummen.

Alla människor reagerar positivt på uppmuntran och positiv feedback. Det är viktigare att påpeka en persons goda beteenden än att försöka få dem att förändra ett mindre önskvärt beteende. Att jobba med positiv förstärkning i skolan är något som sker redan i stor utsträckning från lärare till elever.

Men i samtalen med föräldrar så framkommer dessa positiva delar endast vid ett utvecklingssamtal varje termin. Det är viktigt att även föräldrarna får reda på deras barns positiva händelser och egenskaper i skolan och därför vill Liberalerna Luleå att:

- Lärare ska ringa hem till föräldrar och ge positiv feedback för att lyfta eleven och hjälpa till att skapa en positiv relation till föräldrarna.

Det är alltså inte bara när eleven har betett sig illa som lärare ska ta kontakt med föräldrar, utan de ska jobba även med positiv förstärkning mot hemmet för att skapa förutsättningar för skolfrid. Det är viktigt att poängtera att detta förslag inte är ett tvång! Det skall vara i mån av tid och att det finns en vilja av läraren själv att göra detta för att inte öka på den administrativa bördan. Det viktigaste är att vi lyfter frågan om att ge varandra positiva besked och lyfta elever och föräldrar för att skapa en positiv relation mellan hemmet och skolan.

Fredrik Hjälte (L)